అనగా అనగా..

- శ్రీనివాస ఫణి కుమార్

అమ్మలు --- డాడీ, డాడీ ఒక కథ చెప్పు..
అతను---- ఏం బంగారూ, నిద్ర రావటంలేదా?
అమ్మలు--- అవును డాడీ
అతను---- సరే అయితే, ఇలాదా..ఆ తలగడా తెచ్చుకుని నా వొళ్ళో బజ్జో..కథ చెబుతాను
అమ్మలు--- సరే డాడీ
అతను---- అమ్మలు కి ఏం కథ కావాలి? "రాజుగారూ-రాకుమారుడూ" కథ కావాలా?
అమ్మలు--- వద్దు డాడీ
అతను---- మరీ.., "ఎగిరే తివాచీ-ఏకాక్షి అవ్వా" కథ కావాలా?
అబ్బాయి----- ఆ ఖత నిన్ననే చెప్పావు డాడీ
అతను---- ఆరి పిడుగా, నువ్వుకూడా లేచే ఉన్నావా? బేట్టు కొనలేదని కోపం వచ్చి ఏడింటికే పక్క ఎక్కారుగా అబ్బాయిగారు? కోపం పోయిందా? నిద్ర రావట్లేదా?
అబ్బాయి----- లేదు, కోపం కోపమే, ఖత ఖతే ..
అతను---- సరే అయితే, నువ్వు ఇటుపైపు బజ్జో, ఇవాళ "ఆవు-పులి" కథ చెబుతాను..
అబ్బాయి----- వద్దంటే వద్దు, ఆ ఖత అమ్మ ఎప్పుడో చెప్పేసిందోచ్.
అతను---- అయితే.., "దూడ-పులి" కథ వినండి
అబ్బాయి----- బావుంది బావుంది, చెప్పు
అమ్మలు--- అబ్బా..తొందరగా చెప్పు డాడీ..

అతను---- అనగా అనగా ఒక చిన్న వూరూ. ఆ వూళ్ళో ఒక చిన్న రైతు. ఆ రైతు దగ్గర ఒక ఆవు, ఒక దూడ వున్నాయి. దూడ మెడలో చిన్న చిన్న గంటలు..కాలికేమో మువ్వలూ కట్టి, చక్కగా బొట్టు పెట్టి, ముస్తాబు చేసి, దాంతో ఆడుకునేవారు రైతు పిల్లలు. ఆ దూడ చూడ్డానికి ఎంత బావుండేదో..ఆవుకేమో దూడంటే ప్రాణం. ఒక్క నిముషం దూడ కనబడకపోతే, ఆవుకి చాలా భయం వేసేసేది. దూడ కోసం పొలం గట్టుమీదా, వూరిలోనూ..అన్ని చోట్లా, వెతికేసేది. దూడకి పాలివ్వందే ఆవు ఏమీ తినేది కూడా కాదు.

అబ్బాయి ----- మరి పులి ఖత అన్నావు?
అతను---- తొందర పడకూ, పులి కూడా వుంది కథ లో
అమ్మలు--- పులి, అడవిలో వుంటుంది, కదూ..డాడీ?
అతను---- కరెక్ట్.అమ్మలూ, గుడ్ గర్ల్. సరే, కథ వినండి..ఆ వూరిని ఆనుకొని ఒక పేద్ద అడవి. ఆ అడవిలో బోల్డన్ని జంతువులు. ఒక పులి కూడా . అది ఏం చేసేదీ? ఆహారం కోసం, ఒక్కో సారి అడవి చివరికి వచ్చేది. వచ్చి..పొలం గట్లమీద మేసే మేకల్ని, గొర్రెల్నీ తీసుకెళ్ళి అడవిలో తినేసేది. ఆందుకని ఆవుకి అడవంటే చాలా భయం. రోజూ దూడ కి చెప్పేది--ఎప్పుడూ మిగితా దూడలతో కలిసి వుండు. ఎప్పుడూ అడవి దగ్గరికి కూడా వెళ్ళకు--అని. కానీ దూడకి చాలా సరదాగా వుండేది. ఆడవిలో యేముందో చూడాలని. దానికి తోడు, రెండు మూడు మచ్చల దూడలుండేవి మందలో. అవి అప్పుడప్పుడూ వచ్చి చెబుతూ వుండేవి..అడవి ఎంతో బావుంటుందనీ, అడవిలో కావలిసినంత ఆహారం వుందనీని. అవి మిగితా దూడలకి తెలియ కుండా ఒకటి రెండు సార్లు అడవిలోకి వెళ్ళి వచ్చాయి, అందుకని గొప్పలు చెప్పేవి.
అమ్మలు---- మరి, పులి వాటిని తినేయలేదా డాడీ ?
అతను---- లేదు బంగారూ..పులి కూడా మంచిదే, కానీ ఆకలేస్తే మాత్రం ఎదురుగా ఏముంటే దాన్ని తినేస్తుంది. సరే, ఒక రోజు దూడ ఎవరికీ చెప్పకుండా అడవి వైపు వెళ్ళింది. కొంచెం భయం వేసింది. అయినా సరే, ఇవాళ ఎలాగైనా అడవిని చూడాలి అని పట్టుబట్టి, మెల్లి మెల్లిగా అడవిలోకెళ్ళిపోయింది.
అమ్మలు---- అమ్మో!!
అతను---- ఆ..ఇంతలో సాయంత్రమైపోయింది. దూడ అడవిలో బోలెడంత ఆహారం చూసింది. కడుపునిండా హాయిగా మేసింది.రకరకాల జంతువుల్ని చూసింది. తనలాంటి దూడల్ని కూడా చూసింది. కానీ అవేవీ అంత స్నేహంగా మాట్లాడలెదు. దేని తిండి గొడవలో అది, అలా తిరుగుతున్నాయి. ఇంతలో పులి గాండ్రింపు వినిపించింది. గజ గజా వణికి పోయింది దూడ. ఢామ్మని ఎక్కడినించో దూకింది పులి. దూడని చూసి--

తెలుగు వాణి సంక్రాంతి ప్రత్యేక సంచిక జనవరి 2003

– అడవికెందుకొచ్చావు?---అంది. ఇక్కడ బోల్డంత ఆహారం వుందనీ, బోల్డన్ని జంతువులు కూడా వున్నాయనీ మా నేస్తాలు చెబితే చూద్దామని వచ్చాను..అంది వణికిపోతూ..

పులి – సరే, ఈ అడవి నియమం చెబుతా విను. ఇక్కడ నీలాగే బోలెడన్ని దూడలున్నాయి. నాలాగే బోల్డన్ని పులులున్నాయి. మా సింహం రాజు గారు అన్ని జంతువుల్నీ రానిస్తారు తన రాజ్యం లోకి. కాని వొకసారి వచ్చిన జంతువు, కొన్నేళ్ళ వరకూ వెనక్కి వెళ్ళడానికి వీలు లేదు. వెళ్ళాలని ప్రయత్నిస్తే, ఆయన ఆ జంతువుని తినేస్తారు. ఇక్కడ స్వేచ్ఛగా బతుకు, కానీ, ఆకలేసినప్పుడు నాలాంటి పులి కంట పడ్డావో..నీ పని కాస్తా ఢామ్. కాబట్టి తెలివిగా, మెలకువతో బతుకు. అర్థమైందా?

దూడ---- అయ్యో, నేను వెనక్కి వెళ్ళిపోవాలండీ, నన్ను చూడకపోతే, మా అమ్మ ఏమీ తినదు. పాపం, ఏడుస్తుంది కూడా..అందుకనే నేను వెళ్ళిపోతానండీ..

పులి – ఇలాంటి వేషాలెస్తే నిన్ను ఇప్పుడే తినేస్తా, జాగ్రత్త, బుద్ధిగా అడవిలోకి పోయి, స్వేచ్ఛగా బతుకు.ఫో! అని, దూడని అడవిలోపలికి తరిమేసి, వెళ్ళిపోయింది. దూడ అడవిలో వుండిపోయింది. భయపడుతూ భయపడుతూ బతకటం నేర్చుకుంది. పులులనించి, సింహం రాజుగారి నించీ తెలివిగా తప్పించుకోవడం తెలుసుకుంది. కొన్నాళ్ళకి ఆ భయం, ఆ అడవీ అలవాటైపోయింది. కొన్నేళ్ళూ గడిచిపోయాయి. పాపం, ఆవు రోజూ అడవి సరిహద్దు దగ్గరికొచ్చి దూడని పిలిచేది. ఎంతో సేపు యేడ్చి యేడ్చి, అలిసి వెనక్కి వెళ్ళిపోయేది. కానీ దూడ రాలేదు. ఇప్పుడు దూడ కూడా పేద్ద ఆవు అయిపోయింది. దానికీ వో చిన్న దూడ. ఒక సారి చిన్ని దూడ అడిగింది, అమ్మా మనం ఎవరమూ? ఎందుకిలాగ రోజూ భయం భయంగా బ్రతుకుతున్నాము? అని. అప్పుడు గుర్తొచ్చింది దూడకి, తన గడువు తీరిపోయిందనీ, తను వెనక్కి వెళ్ళి పోవచ్చుననీని. అంతలోనే యేదో అనుమానం..తను వెనక్కి వెళితే, తనకీ, తన దూడకి అక్కడ ఆహారం దొరుకుతుందో లేదో? ఇన్నాళ్ళూ అడవిలో పెరిగిన పిల్ల దూడ, వూరిలో బతక గలదా? తన దూడకేమైనా అయితే? అమ్మో..ఇలా ఆలోచనలో పడిపోయింది ఒకప్పటి దూడ.

ఆమె------ శీనూ గారండీ..పిల్లలు పడుక్కొని అరగంట అయింది, కథ ఎవరికి చెబుతున్నారండీ? అయినా పిల్లలకెవరైనా ఇలాంటి కథలు చెప్తారా? పాపం.. దడుసుకోరూ?

అతను---- లేదు కన్నా, వాళ్ళకి యే కథ అయినా మొదట్లోనే తెలుసు. కథ కొంచెం అవగానే నిద్రపోతారు వాళ్ళు. అందుకే వాళ్ళకి యే కథ చెప్పినా దడుసుకోరు..

మెల్లిగా వాళ్ళ గది లో కి నడిచాడు, వెనకాలే ఆమె. అతను కాసేపు అలాగే కూర్చుండిపోయాడు. తరవాత ఆమె మెల్లిగా అతని వొళ్ళోకి చేరింది.

ఆమె------ ఏవండీ, ఆ దూడ వెనక్కి వెళ్ళిందా?, అంది తల పైకెత్తి అతని కళ్ళలోకి చూస్తూ..

అతను---- తెలియదు కన్నా..కొన్ని కథలకి, ముగింపు వుండదు, ఉన్నా, మనకి తెలియదు..

ఆమె------లేదండీ.. యీ కథ మీరే మొదలు పెట్టారు, కనక మీరే పూర్తిచెయ్యాలి, పూర్తిచెయ్యండి శ్రీనూగారూ, ప్లీజ్అండీ.. అంది గోముగా, చిన్నపిల్లలా..

అతను---- మ్.. మ్... సరే, అయితే..ఆ దూడ వెనక్కి వెళ్ళి హాయిగా జీవితం గడిపేసింది, తన చిన్నదూడతో. మళ్ళీ ఇంకెప్పుడూ అడవి వైపు కూడా చూడలేదు..

ఆమె------ మా శ్రీవారు మంఛివారు..

అంటూ, అతని నుదుటి మీద ముద్దు పెట్టుకుంది..

"జీవితం కథ అయితే ఎంత బావుంటుందో", కదూ కన్నా?

అడిగాడు అతను, ఆమె తలనిమురుతూ.

(ఈ కథ "అమెరికా భారతి, ఆటా–2000 పత్రిక" లోనూ, "రచన మాస పత్రిక" లోనూ ప్రచురితమై, తదుపరి 2001 సంవత్సర ఉత్తమ కథగా, "కథా మహల్– 2002" కథా సంకలనానికి ఎంపికయ్యింది. రచయిత అనుమతితో పునర్ముద్రితం – సం.)

జవాబు (లు)

- సత్యం మందపాటి

కాఫీ కప్పు క్రింద పెడుతూ అడిగాడు లాయర్ విశ్వనాథ్ - "ఇప్పుడు చెప్పండి, నన్నెందుకు పిలిపించారో". డాక్టర్ రాజారామ్ నెమ్మదిగా అన్నాడు - "నా భార్యకు విడాకులు ఇవ్వాలనుకొంటున్నాను". విశ్వనాథ్ ఒక్కసారిగా ఆశ్చర్యపోయాడు - "అదేమిటి డాక్టర్ పదేళ్ళ దాంపత్య జీవితం సుఖంగా గడిపి ఇప్పుడు విడాకులేమిటి ?" అడిగాడు తేరుకొని. ఒక క్షణం ఆగి, అన్నాడు రాజారామ్ - "మా ఆవిడ ఒక ప్రముఖ దినపత్రికలో, రోజూ, పాఠకుల ప్రశ్నలకు జవాబులు ఇస్తుంది, మీకు తెలుసు కదూ!" "తెలుసు - ఆ శీర్షిక వలన ఈ ఆరేడేళ్ళలోనూ, ఆవిడకు చాలా పేరు కూడా వచ్చింది, కానీ ఆవిడ అలా జవాబులు యిచ్చినందు వలన మీరు విడాకులు ఇవ్వవలసిన అవసరమేమిటి ?" లాయర్ విశ్వనాథ్ అడిగాడు. "ఒక్క క్షణం ఆగండి!" అని రాజారామ్ లేచి, ప్రక్కన వున్న టేప్ రికార్డర్‌లో - ఒక కేసెట్ వుంచాడు.

"ఇంత చిన్న విషయానికి విడాకులు ఇవ్వవలసిన పని లేదు నిజమే, కానీ, ఇవ్వవలసి రావడం నా దురదృష్టం. ఈ "గాయత్రీ గోంగూర్" పత్రికలలో ఎలాటి ప్రశ్నలకి, ఎటువంటి జవాబులు ఇచ్చినా ఫరవాలేదు. ఇష్టం వున్న వాళ్ళు చదువుతారు, లేని వాళ్ళు లేదు. కానీ, ప్రతి రోజూ నాకు కూడా అలాగే.. ఎన్నాళ్ళని భరించడం? తను ఎన్నో పుస్తకాలు చదివి వుండవచ్చు కానీ, నా రియాక్షన్స్ కూడా గ్రహించి.. సారీ, ఎక్కువగా మాట్లాడుతునాను. మొన్న ఆదివారం సాయంత్రం బాల్కనీలో కూర్చొని మేము మాట్లాడుకొంటున్నప్పుడు జరిగిన సంభాషణని గాయత్రికి తెలియకుండా రికార్డు చేశాను. అది వింటే, నా బాధ మీకే అర్థం అవుతుంది.." అంటూనే, టేప్ రికార్డ్ ఆన్ చేశాడు డాక్టర్ రాజారామ్.

అందులోంచి మాటలు వినబడుతున్నాయి.
"చాలా రోజుల తరువాత, యిలా సాయంత్రం పూట, చల్ల గాలిలో కూర్చొని, నీతో ఆనందంగా గడిపే అవకాశం దొరికింది" - రాజారామ్
"అవును, రెండవ ప్రపంచ యుద్ధానికి పూర్వం నెపోలియన్ కూడా ఇలాగే అందమైన సాయంత్రాలు సరదాగా గడిపేవాడట. ఆ తరువాత అటువంటి సాయంత్రాలు గడపలేకపోయానని వాపోతూ -మి అండ్ మై లైఫ్- అనే పుస్తకంలో రాసుకొన్నాడు"
"వాడి సంగతి మనకెందుకు గాయత్రీ? ఈ హాస్పిటల్లో ఉద్యోగం బోరు కొట్టేస్తోంది నాకు. క్షణం తీరిక వుండడం లేదు. అప్పుడప్పుడు ఈ డాక్టర్ కోర్సు ఎందుకు చదివానా? అనిపిస్తోంది కూడాను!"
"1955 లో డాక్టర్ ఫెదర్‌స్టోన్, లండన్ ఈవెనింగ్ ట్రిబ్యూన్ పేపరులో ఒక వ్యాసం వ్రాశాడు, తనలో కూడా సరిగ్గా ఇలాంటి భావాలే వస్తున్నాయని. కాకపోతే అతను, తన యాభై ఆరేళ్ళ జీవితం లోనూ..."
"గాయత్రీ - ముందు మన సంగతి ఆలోచిద్దాం. ఈ చల్లటి సాయంత్రాన్ని వృథా చేయకు. కాసేపు చక్కగా కబుర్లు చెప్పుకొందాం. భోజనం చేసిన తరువాత, ఏదన్నా సినిమాకి వెళదాం!"
"ఈ సినిమాలు అన్నవి సెల్యులాయిడ్‌తో తయారు చేసిన ఫిల్ము మీద ప్రింటు చేస్తారు. ఇవి 8ఎమ్ఎమ్, 16ఎమ్ఎమ్, 35ఎమ్ఎమ్, 70ఎమ్ఎమ్ అని రకరకాల సైజుల్లో వుంటాయి. ఫిల్ము సైజును బట్టి ప్రొజెక్టర్లు వుంటాయి. ప్రపంచంలో మొట్టమొదటగా ఈ సినిమాలను కనిబెట్టింది...."
"గాయత్రీ !" రాజారామ్ అరుపు పెద్దగా వినబడింది టేప్ రికార్డర్ లో. డాక్టర్ రాజారామ్ లేచి, టేప్ రికార్డర్ ఆఫ్ చేశాడు. మాట్లాడకుండా విశ్వనాథ్‌కేసి చూశాడు. విశ్వనాథ్ దీర్ఘంగా ఆలోచిస్తున్నాడు. అప్పుడే వచ్చింది గాయత్రి, రెండు కప్పులతో కాఫీ తీసుకొని. "అలా కూర్చో గాయత్రీ.." అన్నాడు రాజారామ్.
గాయత్రి కూర్చొన్నది, పమిట నిండుగా కప్పుకొన్నది. "విడాకుల ప్రయత్నం మీద లాయర్ విశ్వనాథ్ గారిని రమ్మన్నాను. నీ అభిప్రాయం ఏమిటి గాయత్రీ?" అడిగాడు రాజారామ్. ఒక క్షణం ఆలోచించి - "ఈ విడాకులు అన్నవి ఇటలీ, ఫ్రాన్స్ దేశాలలో ఎక్కువ. తరువాత స్థానం అమెరికాది. ఇండియాలో విడాకుల కేసులు చాలా తక్కువనే చెప్పాలి. స్విట్జర్లాండ్ మాత్రం ఎనిమిదో స్థానం లోకి వస్తుంది" అన్నది గాయత్రీ గోంగూర్. డాక్టర్ రాజారామ్, లాయర్ విశ్వనాథ్, బిత్తరపోయి చూశారామె వైపు..
("తెలుగు వెలుగు" పత్రిక లోనూ, "మేడ్ ఇన్ అమెరికా" కథా సంకలనంలోనూ ప్రచురితం. రచయిత అనుమతితో పునర్ముద్రితం - సం.)

తెలుగు వాణి సంక్రాంతి ప్రత్యేక సంచిక జనవరి 2003

హే! భగవాన్..

- శ్యామ్ సోమయాజుల

వేసవి కాలం. బాగా ఉక్క పోస్తోంది. థియేటర్లో ఏ.సీ. వెయ్య లేదు, కనీసం ఫ్యాను కూడా తిరగడం లేదు - ఇరవై, ముప్ఫై మంది దాకా ఉన్నారా హాల్లో. బాల్కనీ సీట్లో కూర్చొని ఉన్నాడు సాహిర్. గాలి ఆడకపోవడం వల్లనో, చూస్తున్న సస్పెన్స్ సినిమా వల్లనో గానీ, సాహిర్ వళ్ళంతా చెమటలు. సామాన్యంగా ఒక్కడే ఎప్పుడూ సినిమాకి వెళ్ళడు. సెలవల మూలాన తన స్నేహితులు చాలామంది ఊర్లకి వెళ్ళారు, మిగిలిన కొద్ది మందీ, ఆ సినిమా ముందుగానే చూసేయటమో లేక ఆ పాత ఇంగ్లీషు సినిమా ఇష్టం లేకనో, మొత్తానికి తోడు రావడానికి ఎవరూ దొరకలేదు సాహిర్‌కి. మరీ బోరు కొడుతోంటే ఒక్కడే వచ్చాడు.

అది మామూలు సినిమా కాదు. "ది ఓమన్!" ఎన్ని సార్లు చూసినా, చూసిన ప్రతి సారీ భయపడి తీరుతారు ప్రేక్షకులు. దేవునికి వ్యతిరేక శక్తి ఒకటి పుడుతుందనీ, అది దేవుని నమ్మే ప్రతి మనిషినీ చంపేస్తుందనీ, తనకోసం ఒక చీకటి ప్రపంచాన్ని సృష్టించుకొంటుందని బైబిల్‌లో రాసి వుంది(ట). దానిని ఆధారంగా తీసుకొని ఆ సినిమా తీశారు. మనిషి రూపంలో ఒక తోడేలుకి పుడతాడు ఆ "దెయ్యం". తన పుట్టుకను అనుమానించిన ప్రతి వ్యక్తినీ, ఆయా, తోడేలు, కాకిల సహాయంతో చంపుకొంటూ వస్తాడు. చివరికి, ఆ దెయ్యంబాబు తండ్రి కూడా ఆహుతి అవుతాడు. చెమటలు కక్కుతూనే సీటు అంచుమీద కూర్చొని మరీ సినిమా చూసేశాడు , సాహిర్.

సాహిర్, వరంగల్లులో ఇంజనీరింగు మూడో సంవత్సరం చదువుతున్నాడు. దేవుని మీదా, దెయ్యం మీదా, కులం మీదా, మతం మీదా - ప్రతి విషయం మీదా, చాలా దృఢమైన అభిప్రాయాలు వున్నాయి సాహిర్‌కి. దేవుని వునికిని తను అసలు నమ్మడు. మూఢ నమ్మకాలూ, మాయలూ, మంత్రాలూ, బాబాలూ - ఏవీ నమ్మడు. అలాగని, తన అభిప్రాయాలను ఎవరి మీదా రుద్దడు. సినిమా హాలు బయట అంతా చిమ్మ చీకటి. వీధి దీపాలు కూడా వెలగడం లేదు. "కరెంటు పోయినట్లుంది.." అనుకొంటూ మెల్లగా ఇంటి వైపు నడవసాగాడు సాహిర్. దారంతా ఆ సినిమా గురించి ఆలోచనలే. "గ్రెగరీ పెక్ మరో నటునితో కలసి, ఆ స్మశానంలో త్రవ్వడం, తోడేళ్ళు వాళ్ళ వెంట పడడం..." అన్నీ కళ్ళకు కట్టినట్లు కనిపిస్తున్నాయతనికి.

ఆలోచిస్తూనే, గబగబా అడుగులు వేస్తూ, పదిహేను నిమిషాలలో ఇల్లు చేరాడు. రేకుల కప్పు ఇల్లు. పగలంతా ఎండకి వేడెక్కి, రాత్రి సెగలు కక్కుతుంది. బయట పడక మంచాల మీద అమ్మా, నాన్నా, చెల్లీ పడుకొని ఉన్నారు. బట్టలు మార్చుకొని మిగిలిన మంచం మీద వాలాడు సాహిర్ గాలి కూడా వెయ్యడం లేదు సరిగా. ఆ వూరిలో ఎవ్వరూ దుప్పటి కప్పుకొని ఉండరు ఆ రాత్రి. దగ్గరలోనున్న సిగరెట్టు ఫ్యాక్టరీ గంటలు కొట్టింది. లెక్క పెట్టాడు - ఒకటీ, రెండూ, మూడు....పన్నెండు! కళ్ళు మూతలు పడుతున్నాయి. చిన్నగా కునుకు పట్టింది.

అవే చూపులు. ఆయా కళ్ళలో - ఆ చూపు, ఆ కాకి నల్లని గుడ్లలో - ఆ చూపు, నడచి వస్తున్న తోడేలుదీ - అదే చూపు... ఛటుక్కున కళ్ళు తెరచాడు, అటూ ఇటూ పరికించి చూశాడు. ఛీ! ఇదేమిటి? భూతాలూ, దెయ్యాలూ లేవని ఇంత గట్టి నమ్మకమున్న తను, ఇలా భయపడటమేమిటి? ఇవన్నీ మానసిక బలహీనతల వలన వస్తాయి. వాటిని గురించి ఆలోచించటం మానేస్తే సరి. ఆలోచనలని వేరే విషయాల మీదకి మళ్ళిస్తే, ఆ భయం పోతుంది. ఎస్! తన ఇంజనీరింగు బుర్ర ఇలాటి పరిస్థితుల్లో లాజికల్‌గా ఆలోచిస్తోంది అనుకొంటూ, కళ్ళు మూసుకొని వాహినిని గూర్చి ఆలోచించాడు. ఉమెన్సు కాలేజిలో, బీకామ్ రెండవ సంవత్సరం చదువుతోంది. మూడు నెలల క్రితమే ఇద్దరి చూపులూ కలిశాయి, సాహిర్ క్రికెట్ మైదానం నుండి వస్తూండగా.

వయ్యారంగా నడచి తన వైపే వస్తున్న వాహినిని ఊహించుకోసాగాడు సాహిర్. ప్రతి అడుగుకీ శబ్దం చేసే గజ్జలు కాళ్ళకి, వాటిని తరచూ తగిలే పరికిణీ అంచులు. పల్చని ఓణీ వెనుక, కనిపించీ కనపడని సన్నని నడుము.. సృష్టికర్తకి ఎన్నేళ్ళు పట్టిందో, ఆ అందాన్ని సృష్టించడానికి. సాహిర్ ఊహలు మరి కొంచెం పైకి వెళ్ళాయి. ఇదేమిటి, వాహిని -

తెలుగు వాణి సంక్రాంతి ప్రత్యేక సంచిక జనవరి 2003

బాబ్డ్‌కట్- ఎప్పుడు చేయించుకొంది? ఎప్పుడూ నవ్వుతూ వుండే ఆ కళ్ళు, అదోలా... మరింత దగ్గరగా వచ్చేసింది, ఆ కళ్ళు.... ఆమె వాహిని కాదు, ఇందాక సినిమాలో చూసిన దెయ్యం "ఆయా"!

లేచి కూర్చొన్నాడు సాహిర్. అంతా చీకటి. కళ్ళు నులుముకొని అటూ, ఇటూ చూశాడు. లేచి ఇంట్లోకి వెళ్ళి, కుండలోని నీళ్ళు తాగి, అల్మారాలోంచి దుప్పటి తీశాడు. వచ్చి మంచం మీద వాలి తల నిండా ముసుగు వేసుకొన్నాడు. ఎంతకీ రాదేం పాడు నిద్ర? దూరంగా గంట కొట్టింది, ఒక్క సారే. ఇంకా ఒంటిగంటే అయ్యింది. రాత్రంతా ఎలా గడవడం? తన భయానికి కారణం వెతికాడు.

నిద్ర పట్టక పోవడానికి కారణం దెయ్యం గూర్చి ఆలోచనలు కాదు, సెలవల మూలాన, వంటికి వ్యాయామం కలిగించే పని ఏదీ చేయకపోవడం.. అసలే, సాయంత్రం క్రికెట్‌కూడా ఆడలేదివ్వాళ. అంత ఏకాగ్రతతో ఆ దెయ్యం సినిమాని ఒక్కడే చూసి వచ్చేటప్పుడు చిమ్మ చీకటిలోనూ దానిని గూర్చే ఆలోచించేటప్పటికి, ఎటు చూసినా అదే కనబడుతోందిప్పుడు. తను స్వతహాగా గొప్ప ధైర్యవంతుడు కాదు గాబట్టి, కొంచెం భయం వేయడం సహజం. కానీ ఇప్పుడీ భయం తగ్గడమెలా?

అమ్మ చెబుతూ ఉంటుంది - "హనుమాన్ చాలీసా" చదివితే అన్ని భయాలూ పోతాయని. వంటింట్లో, ఒక మూల చిన్న మందిరం ఏర్పరచుకొంది అమ్మ. రోజూ, తెల్లవారు ఝామున, రెండు గంటల పాటు పూజలు చేస్తుంది అందరు దేవుళ్ళకీ, ఏ దేవుడికీ కోపం రాకుండా. -దేవుడు లేడు- అని దృఢంగా నమ్ముతాడు సాహిర్, కానీ, ఈ రాత్రి, భయం వేసీ, నిద్ర పట్టక, మానసికంగా కొంచెం బలహీనపడ్డాడు.

తన మనసు అట్టడుగు పొరల్లో ఎక్కడైనా, సబ్‌కాన్షస్‌గా, ఏ కొంచెమైనా ఇంకా దేవుని పై నమ్మకం వుందేమో? కేవలం అందరిలో విభిన్నంగా కనపడాలనో, లేక నాస్తికత్వం ఒక ఫ్యాషననుకొనో తను ఆ నమ్మకాన్ని పెంచుకొని వుంటే, తననూ, తన నమ్మకాన్నీ, గుండె ధైర్యాన్నీ, ఈ రాత్రి

పరీక్షించుకొనే అవకాశం దక్కింది. లేచి వంటింట్లో మందిరం వైపు , పరుగు తీశాడు.

ఆ చీకటిలో, ఒక చిన్న గుడ్డి దీపం వెలుగుతోంది, అక్కడ ఆంజనేయస్వామి పటం ముందు. నాలుగయిదు పుస్తకాలున్నాయక్కడ. ఆ చిన్న కాంతిలో, ఏది హనుమాన్‌చాలీసాయో తెలియలేదు. లేచి వెళ్ళబోతుంటే కనిపించింది, చిన్న భరిణెలో, ఎర్రని కుంకుమ.

ఇన్నేళ్ళుగా అమ్మ చేసే పూజలతో పవిత్రమైనదీ, ఎవరెంత బ్రతిమాలినా, తన నుదుట ఏనాడూ రెండు నిమిషాలకంటే ఎక్కువగా ఉంచుకోనిదీనూ. చేయి చాచి, చిటికెడు కుంకుమను తీసుకొని కనుబొమల మధ్యన అద్దుకొన్నాడు. కొంచెం భయం తగ్గినట్లనిపించేసరికి, వెనక్కి వెళ్ళి మంచం మీద వాలి కళ్ళు మూసుకొన్నాడు. దూరంగా మళ్ళీ గంట కొట్టింది. లెక్క పెట్టాడు -రెండు-

ముసుగులో, అటూ-ఇటూ దొర్లాడు. ఇంకా నిద్ర పట్టడం లేదు. కళ్ళు మూసినా, తెరచినా, అవే ఆకారాలు. కళ్ళు మూసి ఊహలకు బందీ అయిపోయే బదులుగా, కళ్ళు తెరచి ఉంచుకొని ఆకాశంలో నక్షత్రాలను చూస్తూ వుండిపోయాడు. అయిదో గంట దాకా వినిపించింది. ఆ తరువాత ఎప్పుడో, తనకు తెలియకుండా, కన్నంటుకొంది. ప్రొద్దున లేచాక, మొఖం కడుక్కొంటూ అద్దంలో చూసుకొన్నాడు. రెండు కళ్ళూ నిద్రలేమితో, చింత నిప్పుల్లా ఎర్రగా వున్నాయి. వాటి మధ్యన కుంకుమ కూడా మరింత ఎర్రగా. అమ్మ చూడనే చూసింది ఆ బొట్టు. సంగతేమిటని అడిగేసరికి, జరిగినదంతా చెప్పాడు సాహిర్ "ఎలాగైతేనేం, మొత్తానికి నీకు దేవుడి మీద నమ్మకం కుదిరిందన్నమాట" - అంది.

కొద్ది సేపు ఆలోచించి చెప్పాడు - "లేదు నా మనసులో ఎక్కడా, దేవుని మీద నమ్మకం లేదని రూఢి అయ్యింది. నాకు దేవునిపై కాస్తైనా నమ్మకం వుండి వుంటే, రాత్రి కుంకుమ బొట్టు పెట్టుకొన్న తరువాతైనా భయం తగ్గి, చక్కగా నిద్ర వచ్చేది. అయిదు గంటల వరకూ మెలకువగానే వున్నాను"

జాతకం

- కె. వి. ఎస్. రామారావు

రాత్రంతా నిద్రపోలేదు సత్యానంద్. సినిమా విడుదల అంటే మాటలా? ఎన్ని పన్లు! ఎంతమందితో ఫోన్లు!! ఎందరికి పురమాయింపులు! ఎందరికి బుకాయింపులు!! ఇంకెందరికి బుజ్జగింపులు!!! పెళ్ళివారిల్లులా వుంది ఆఫీసు - రణగొణధ్వనుల్తో, వచ్చే పోయే వాళ్ళతో, వచ్చి "పుచ్చుకునే" వాళ్ళతో, పోతూ పట్టుకుపోయే వాళ్ళతో, రాని వాళ్ళ ఫోనుల్తో, వస్తాం అనేవాళ్ళ హోరుతో - పిచ్చెత్తుతోందా అనిపించింది అదంతా భరిస్తూ, ఎలాగోలా డబ్బాలు చేరవలసిన వాళ్ళందరికి పంపటం పూర్తిచేసే సరికి. కొంచెం నడుం వాలుద్దామంటే సందు లేదు. వాల్చినా ఆ గోలలో నిద్రపట్టే వీల్లేదు.

తెల్లవారింది. పక్కనే వున్న చిన్న హొటల్‌కి ఇలాటప్పుడే అసలైన బిజినెస్. వాళ్ళు కూడ రాత్రినుంచి రకరకాల పదార్థాలు సరఫరా చేస్తూ నిద్రకి జోగుతున్నారు. ఐనా సరే, సత్యానంద్ బృందం మొహమాటపడకుండా ఎవరిక్కావల్సినవి వాళ్ళు చేయించుకుని, ఒక్కోసారి వాళ్ళే చేసుకుని, ఆరగిస్తున్నారు. మధ్యాన్నానికి పరిస్థితి ఎలావుండబోతోందో ఎవరికీ తెలీదు కదా! దీపం వుండగానే ఇల్లు చక్కబెట్టుకోవటం బుద్ధిమంతుల లక్షణం! అందునా సినిమా బుద్ధిమంతులు "బుడ్డిమంతులు" కదా! కడుపులో పట్టినవి పట్టగా పట్టనివాటిని దగ్గర్లో వున్న చుట్టాల ఇళ్లలోనో స్నేహితుల దగ్గర్నో సొంతానికి వాడుకోకుండా ఒట్లేయించుకుని పెట్టివస్తున్నారు.

సత్యానంద్ ఎలాగో కాలకృత్యాలు ముగించి వచ్చి ఆఫీసులో కూర్చున్నాడు. ఇంకా తమ డబ్బు పూర్తిగా చేతికి అందనివాళ్ళూ, "ఎందుకైనా మంచిది, ఒకవేళ ఈసినిమా ఆడి మళ్ళీ మరోటి తీసే అఘాయిత్యానికి ఒడిగడితే ఇప్పుడు మంచితనం చూపించినందుకు అప్పుడేదన్నా దారి చూపించే అవకాశం ఉంది" అని ముందుచూపు చూసే మూర్ఖులు కొందరు, అప్పటిదాకా అతని ఉప్పు తిన్న విశ్వాసం కొంతైనా

నటిద్దామని ఆరాటపడుతున్న వర్ధమాన నటీనటులు కొందరు - ఇదీ అక్కడ కొలువుదీరిన సభ.

సెక్రెటరీ శంకర్రావు వైపు సాలోచనగా చూశారు సత్యానంద్ గారు. ఇప్పటికి ఇరవైమంది నిర్మాతలకి తల్లో నాలిగ్గా మెలిగిన శంకర్రావుకి ఇలాటి చూపుల అర్థాలే కాదు, అంతరార్థాలు, అంతరాంతర అర్థాలు కూడ కరతలామలకాలే! అంచేత, వెంటనే తన గంభీరస్వరంతో, "మన సత్యానంద్ గారి సిన్మా కనీసం పదిహేను సెంటరుల్లో వందరోజులు ఆడుద్దని బల్లగుద్ది చెపుతా" అని గుద్దటానికి బల్లకోసం చుట్టూ చూశాడు. వెంటనే అందుకున్నాడు మహేష్ (అసలు పేరు ఏదో చాలా పొడవుపాటిదే అయుంటుంది). ఐతే అతనికి దగ్గర్లోనే ఓ బల్ల కూడ ఉన్నందువల్ల దాన్ని గుద్ది మరీ చెప్పే అవకాశం అతనికి కలిగినందుకు శంకర్రావుకి కొంత ఈర్ష్య కలక్కపోలేదు. "వందరోజులు ఏవిటి సార్! సిల్వర్‌జూబిలీ అంటే నమ్మండి" అన్నాడతను.

ఇవన్నీ తనూ అనుకుంటున్నాడు సత్యానంద్. ఐతే పైకి మాత్రం మొహమాటంగా, "ఏదో పది సెంటర్లలో యాభైరోజులు ఆడితే మన డబ్బు మనకొస్తదయ్యా. అంతకంటే నాక్కావాల్సింది లేదు" అన్నాడు చేతిలో అప్పుడే ఖాళీ ఐన గ్లాసుని ముందుకి నెడుతూ. వినమ్రంగా శంకర్రావు దాన్ని మళ్ళీ మరో రంగు ద్రవంతో నింపటం క్షణంలో జరిగిపోయింది. "అలా అనకండి సార్! కేవలం యాభై రోజులే ఆడితే మన హీరో గారి పరువు ఏం కావాలి? ఆయనకిది ప్రిస్టేజి పిక్చరు కూడా!!" అన్నాడు మహేష్ ఆదుర్దాగా.

"ఆ హీరోకి ప్రిస్టేజి పిక్చరు కాందేది? పోయిన మూడేళ్ళలో ఒక్కటంటే ఒక్కటి యాభైరోజులు కూడా ఆడిన పాపాన పోలేదు కదా!" అని ఎవరో సణుక్కున్నా ఎవరూ ఆ మాటలు విన్నట్టు లేరు. "కాని ఈ మధ్య అతనివి ఏ పిక్చర్లూ ఆడలేదు గదయ్యా?" అన్నారు సత్యానంద్, ఆ విషయం ఇప్పుడే తెలుసుకున్నట్టు. "భలేవారు సార్! ఆయన దశ గిరగిరా తిరిగిందని, ఇంక ఆయన ఏ సెట్ మీద కాలెడితే ఆ సిన్మా నూర్రోజులు ఆడాల్సిందేనని మన జోతిష్యుడు చెప్పాకనే గదా ఆయన్ని మీరు హీరోగా

తీసుకుంది!" ఆశ్చర్యం వ్యక్తం చేశాడు శంకర్రావు. "నిజమేననుకో! ఐతే, మన జోతిష్యుడు గారు చెప్పినట్టుగా సిన్మాలు హిట్టు కావటం లేదని కొంతమంది గుసగుసగా ఓ మందుపార్టీలో చెప్పుకుంటుంటే ఈమధ్య విన్నానే!" అన్నాడు సత్యానంద్ తన "సంశయగ్రస్తుడి" పాత్రని విపరీతంగా పోషిస్తూ. మందు పూర్తిగా ఎక్కని కొందరు "నిజమే" అన్నట్టు తలలూగిస్తూ అంతలోనే మిగిలిన వాళ్ళ చూపులు తమ మీద పడుతున్నట్టు గ్రహించి గబగబా ఇంకొంచెం తీర్థం పుచ్చుకునే పన్లో పడ్డారు – తలూపింది "మందు ఇంకొంచెం వడ్డించమనే అర్థంలో" అని ఎవరన్నా అపార్థం చేసుకోవటానికి అవకాశం కలిగిస్తూ.

"అవన్నీ ఎందుకు సార్? మన హీరోయిన్ని చూసి యూత్ అంతా సిన్మా హాళ్ళ చుట్టూనే తిరుగుతారంటే నమ్మండి! బాలివుడ్ వాళ్లని తలదన్నేట్టు ఏకంగా అమిరికానించే వచ్చింది గదా మనమ్మాయి! ఎంత గొప్ప పిల్లంటే, మన పిచ్చర్లో పస్జేసిన ఆర్నెల్లలో గూడా ఒక్క ముక్క తెలుగు వంటబట్టలేదు, తను మాట్టాడింది ఒకటంటే ఒకముక్క మనెవరికీ అర్థవయి చావలేదు! ఆ అమ్మాయి చేతులో రేకలు చూసి మన జోతిష్యుడు గారు మూర్చబోతే ఆయన్ని లేపటానికి వాడ్కా వల్ల గాని కాలేదు గదా! ఇక ఆ అమ్మాయి జాతకం చూసి ఆయన ఒకటే గుండెలు బాదుకోవటం – ప్రపంచంలో వున్న అదృష్టం అంతా ఈ జాతకంలోనే ఇట్టా గుట్టలు పడుంటే ఇంక మిగతా జనం గతేందిరా బగవంతుడా, అని! అట్టాంటి హీరోయిన్ని పెట్టాక ఇంకా మన పిచ్చరుకి డోకా ఏందండీ?"

అని శంకర్రావు కొంచెం ఊపిరి పీల్చుకోవటానికి ఆగేసరికి అతనికి మళ్ళీ ఛాన్సివ్వకుండా అందుకున్నాడు మహేష్ – ఇక మన డైరెక్టరు గారంటారా – ఈ మజ్జనొచ్చిన హాలీవుడ్ సిన్మాలన్నిట్నీ ఆపోసన పట్టి, హిందీ పిచ్చర్లని తల్లకిందులుగా వొంటబట్టిచ్చుకుని, తమిల యూత్ పిచ్చర్లని భాషరాకపోయినా పదేపదే చూసి, ఎక్కడెక్కడి నుంచి ఎన్నెన్ని రకాల సీన్లు కొట్టుకొచ్చి మన పిచ్చర్ తయారుచేశాడో కదా!" దీని ముందు "ఇడియట్" బలాదూర్, "చిత్రం" లెక్కాపత్రం కాదు, "జయం" విషయం చెప్పనే అక్కర్లేదు. వాటన్నిట్నీ కలగలిపి ఒండేసి, ఒడబోసి, గుజ్జు తీసి

తీసింది కదూ మన పిచ్చరంటే! ఆడకపోవటానికి దానికెన్ని గుండెలు?" అని గర్జించాడు మళ్ళీ బల్ల పనిపడుతూ.

"అవున్సార్! "ఇడియట్"లో హీరో హీరోయిన్ని ప్రేమించి అది కూడ ప్రేమించేట్టు చేసుకోటానికి చేసిన చిలిపి చిలిపి పన్లకి కాలేజి కుర్రోళ్ళు యీల్లేసీ ఏసీ నోళ్ళు పుళ్ళు పడి హాస్పటళ్ళ చుట్టూ తిరుగుతున్నారు కదా! ఇంక మన సిన్మా చూస్తే పాపం ఏవైపోతారో అని నాకు చాలా బెంగగా వుంది సార్!! అందుట్లోను మందాన్లో హీరో హీరోయిన్ని రేప్ కూడ చేసేస్తాడు కదా – ఎంత ఒరిజినల్ ఐడియా సార్! ఇదివరకు హీరోయిన్లు ప్రేమించకపోతే కోపంతో విలన్లు రేప్ చెయ్యబోతే హీరోలు వచ్చి చితకబాదే వాళ్ళు. మన పిచ్చర్లో హీరోయిన్ ప్రేమించటం లేదని ఆ పిల్ల మీద ప్రేమ కొద్దీ దాన్ని రేప్ చేస్తాడు హీరో. అడ్డం వచ్చిన ఆ పిల్ల తల్లిదండ్రుల్ని ఉతికిపారేసి, ఇంకా మాట్టాడితే ముందుగా ఆ పిల్ల తల్లిని రేప్ చేసి ఆ తర్వాతే హీరోయిన్ని చేస్తానని కూడ నవ్వుతూ బెదిరిస్తాడు కదా! పాపం మన డైరెక్టరు గారు ఎన్నాళ్ళపాటు నిద్రాహారాల్లేకుండా కేవలం మందుతోటే గడిపి ఇలాటి బ్రమ్మాండమైన బ్రెయిన్ వేవ్ సంపాయించారో! ఆ ఒక్క సీను చాలు మన సిన్మా వందరోజులు ఆడటానికి" అని తన ఆర్గ్యుమెంట్ని పూర్తిగా పూర్తి చేసి అప్పుడే పక్క హొటల్ వాళ్ళు తెచ్చిన మసాలదోసెని ఓ పట్టుపట్టటానికి పూనుకున్నాడు.

సత్యానంద్కి అప్పటికి కొంత ధైర్యం చిక్కింది. నిజమే, వీళ్లన్నట్టు తన పిక్చర్లో హీరో, హీరోయిన్ల దగ్గర్నుంచి చివరికి ఆఫీస్ బాయ్ల వరకు అందరి జాతకాలు జాగ్రత్తగా చూపించాకనే వాళ్లని తీసుకోవటం జరిగింది. డైరెక్టర్ జాతకంలో లగ్నాధిపతిని శుక్రుడు వక్రదృష్టితో చూస్తున్నట్టు అనుమానంగా వుందని జ్యోతిష్యుడు చెప్పటమే ఆలస్యం – నవగ్రహశాంతీ, ప్రత్యేకించి శుక్రుడికి హోమం, ఎందుకైనా మంచిదని శనికీ రాహుకేతువులకీ కూడా ప్రత్యేకశాంతులూ జరిపించి, అవి చేసిన పురోహితులందరూ ముక్తకంఠంతో శుక్రుడు ప్రసన్నుడయ్యాడని ఒప్పుకున్నాకే ముహూర్తం షాట్ తియ్యనిచ్చాడు తను. ఇంతమంది ఇంత గొప్ప జాతకులు కలిసి తీసిన సిన్మా ఫ్లాప్ కావటానికి వీల్లేదు!

హన్నన్నా! ఎంతపని జరిగింది!! జ్యోతిష్యుడు ముందుగానే హెచ్చరించాడు - రిలీజ్ రోజు ఫస్ట్‌షో రిజల్ట్ తెలిసేవరకు "ఫ్లాప్" అన్న మాట మన ఆఫీసులో ఎక్కడా వినపడకూడదని! ప్రత్యేకించి తనకు చెప్పాడు - అలాటి ఆలోచన కూడా తన మనసులోకి రానివ్వకూడదని!! హడావుడిగా లోపలికి పరిగెత్తాడు సత్యానంద్.

అదృష్టవశాత్తూ ముందుచూపుతో ఇలాటి ఆలోచన ఒకవేళ వస్తే దానికి ప్రాయశ్చిత్తంగా లక్షసార్లు పునశ్చరణ చెయ్యాల్సిన మంత్రాన్ని బాత్‌రూమ్ గోడ మీద చాక్‌పీస్‌తో రాసివెళ్ళాడు జ్యోతిష్యుడు! బాత్‌రూమ్‌లోకి వెళ్ళిన సత్యానంద్ గుండె గుభేల్ మంది - ఆ మంత్రం ఎక్కడా కనపడటం లేదు! స్నానం చేసేప్పుడు తడిసి కారిపోయిందో లేకపోతే గోడ రంగులో చాక్ రంగు కలిసిపోయిందో - ఏమైతేనేం, మంత్రం మాయమయ్యింది!

కంగారుగా జ్యోతిష్యుడి సెల్ ఫోన్‌కి ఫోన్ చేశాడు. రింగ్ ఔతోందే తప్ప ఎవరూ తియ్యటం లేదు. అప్పుడు గుర్తొచ్చింది - ఈ పిక్చర్ సక్సెస్ కావటానికి ప్రత్యేకంగా జపం చేస్తూ ఎవరికీ కనపడకుండా ఎక్కడో కూర్చునివుంటానని, ఎవరూ డిస్టర్బ్ చెయ్యకుండా సెల్‌ఫోన్ ఆఫ్ చేస్తాననీ ఆయన చెప్పిన మాట! ఎలా? ఇప్పుడెలా? తెలిసిన వాళ్ళందరికీ ఫోన్ చేశాడు. ఎవరూ తెలియదన్నారు.

ఎవరినన్నా జ్యోతిష్యుడి ఇంటికి పంపుదామని బయటికి వచ్చి చూసేసరికి ఆఫీసంతా నిర్మానుష్యంగా వుంది. ఒక్కరంటే ఒక్కరు కనిపించలేదు. అందరూ అంత హఠాత్తుగా ఎలా మాయమయ్యారో అర్థం కాలేదు. ఒకవేళ తను నిద్రపోతూ కలలో వున్నానా అని అనుమానం వచ్చింది ఒక్క క్షణం. గిల్లుకుని చూసుకున్నాడు. నొప్పిగానే వుంది.

ఎందుకైనా మంచిదని బల్లని ఓ తన్ను తన్నాడు. అనుకున్న కన్న పెద్దగా కొట్టినట్టున్నాడు - వేలు బాగా నొప్పెపుట్టింది. అబ్బా అని కుర్చీలో కూలబడ్డాడు. కలకాదని తేలినట్టే. మరి ఏమైంది వీళ్ళందరికీ? అదేదో "వెనిల్లా స్కై" సిన్మాలోలా కాలేదు కదా! హఠాత్తుగా ఫోన్ మోగింది. తీశాడు. ఒక వికటాట్టహాసం! "తిక్క కుదిరిందా?" అన్న అరుపు. మళ్ళీ విలన్ నవ్వు. ఈసారి నాలుగైదు గొంతులు. నిశ్శబ్దం. అప్పటికి అర్థమైంది - తను చేసిన పొరపాటుకు గాను నిజంగానే తన పిక్చర్ ఫ్లాప్ అయింది! కాని, ఇంతమంది గొప్ప జాతకుల జాతకబలం ఏమైపోయింది? "ఉన్నావా? అసలున్నావా? ఉంటే కళ్ళు మూసుకున్నావా?.." అంటూ ఆవేశంగా పాట అందుకున్నాడు, ప్రేమనగర్‌లో నాగేశ్వర్రావులా వూగిపోతూ. ఎదురుగా ఎవరో వున్నారనిపించి తక్కుమని ఆపేసి చూశాడు.

శంకర్రావు! అతని చేతిలో ఓ కాగితాల కట్ట.

"ఈ జాతకుడి పాదం భస్మాసురహస్తమే! ఏదీ కలిసిరాదు" చదివాడతను ప్రశాంతంగా. "ఎవరిది? ఎవరిదా జాతకం? నాకు ఇన్నాళ్ళూ ఎందుకు కనపడలేదు?" గర్జించాడు సత్యానంద్. ఓ చిరునవ్వు నవ్వాడు శంకర్రావు. "మీదే సార్!" అన్నాడు మెల్లగా. ఉగ్రుడయ్యాడు సత్యానంద్. "ఎన్ని గుండెల్రా నీకు నా జాతకమే బాగులేదనటానికి? డొక్క చీరేస్తా!" విరుచుకుపడ్డాడు.

"నా జాతకమే సరిగ్గా చూసుకోకుండా ఇంత పనికి దిగాననా నీ ఉద్దేశ్యం? అంత వెధవలాగా కనపడుతున్నానా?". "నామీద కోప్పడితే ఏమీ ఉపయోగం లేదండి సత్యానంద్ గారూ! మీరు నెత్తిన పెట్టుకుని పూజించే జోతిషుడు గారు ఇప్పుడే మనిషి చేత పంపించారిది.

ఎప్పుడో దీన్ని రాసి దగ్గర వుంచుకున్నారంట. మీకు అప్పుడే చెప్పటానికి మనసొప్పక మీకు నచ్చేరకంగా అప్పుడు రాసి ఇచ్చారంట గాని మళ్ళీ తమ విద్యకి ద్రోహం చేసినట్టు ఔతుందని అసలైన జాతకం కూడా రాసి తమ దగ్గరే పెట్టుకుని దాన్ని బయటికి తీసే అవసరం రాకూడదని వెయ్యి దేవుళ్ళకి పూజలు చేస్తున్నారంట. కాకపోతే తమ జాతకం ఎంత పనికిమాలిందంటే అన్ని పూజలూ కూడ మీ పిక్చర్ ఫ్లాప్ కాకుండా చెయిలేకపోయినయ్యంట. ఆయన మీకు చెప్పమన్న మాట చెప్పాను. వస్తానింక" - అతను కూడ వెళ్ళిపోయాడు. తన కొత్త జాతకం వంక తీక్షణంగా చూస్తూ కూర్చున్నాడు సత్యానంద్.

తెలుగు వాణి సంక్రాంతి ప్రత్యేక సంచిక జనవరి 2003

నాకు నచ్చిన పాట

- లత గొబ్బూరు

నిన్ను నిన్నుగా ప్రేమించుటకు,
నీ కోసమె కన్నీరు నింపుటకు,
నేనున్నానని నిండుగ పలికే,
తోడొకరుండిన, అదే భాగ్యమూ, అదే స్వర్గమూ. .
మనసున మనసై, బ్రతుకున బ్రతుకై,
తోడొకరుండిన, అదే భాగ్యమూ, అదే స్వర్గమూ. . -మనసు-

మహాకవి శ్రీ శ్రీ 1964 లో డాక్టర్‌చక్రవర్తి చిత్రం కోసం రచించిన ఈ గీతం, అమరగాయకుడు ఘంటసాల గళంలో, వినటానికి ఎంతో భారంగా వున్నప్పటికీ, ఒక్కొక్కసారి గుండె బరువుని దింపినట్లుగా అనిపిస్తుంది నాకు. "విప్లవ కవి" గానే, జన పరిచయం కలిగిన శ్రీశ్రీ గారు ఇలా ఆర్ధ్రతనిండిన, అద్భుతమైన గేయాన్ని వ్రాయటం చాలా అబ్బురంగా అనిపిస్తుంది. మనిషికి, మరో మనిషి అవసరం ఎంత ముఖ్యమో, నిత్య సత్యంగా చెప్పిన పాట ఇది. ఎందుకంటే, మనల్ని మనలాగా ఇష్టపడే వాళ్ళు చాలా అరుదుగా లభిస్తారు. కాలంతో బాటుగా పరుగులెత్తే ఈ జీవితంలో - "మీ ఇంటికొస్తే నాకేం పెడతారు? మా ఇంటికొస్తే, నాకేం తెస్తారు??" అనే వాళ్ళే ఎక్కువగా కనిపిస్తారు. కానీ, ఏది వున్నా, లేకపోయినా, "కష్ట సుఖాలలో తోడుగా, నీడగా, నేనున్నానని నిండుగా పలికే నేస్తం" నిజంగా మనకి తారసపడితే, అంతకన్నా అదృష్టం ఇంకేముంటుంది?

మనల్ని మననిగా ప్రేమించటానికీ, ఇష్టపడటానికీ, కన్నవారో, తోడబుట్టిన వారో, కట్టుకొన్నవారో కానక్కర లేదు. ముఖ్యంగా - మాతృ దేశం వదలి, దేశాంతరం వచ్చేసిన మనలాంటి వాళ్ళకి, "అయిన వాళ్ళు" అక్కరకు రావాలనుకొన్నా, రాలేని పరిస్థితులు ఒక్కొక్కప్పుడు కలగడం సహజం. అలా అని అమెరికాలో వున్నంత మాత్రాన, మనకు కష్టాలూ, కలతలూ రావని కాదుగా. ఉద్యోగాలు పోవచ్చు, ఆరోగ్యాలు క్షీణించ వచ్చు, పిల్లా పాపల అవసరాలు రావచ్చు, ఇలా ఎన్నో, ఎన్నెన్నో ఇబ్బందులు. అటువంటి సమయాలలోనే కదా, మనకంటూ సహాయపడి, మన వెన్ను తట్టి నిలబడే, మంచి మిత్రులూ, మంచి మనుషులూ, మన వాళ్ళవుతారు. వారే మనలను అర్థం చేసుకొని, ఒకరికొకరుగా సహాయపడి ఒడ్డున పడేస్తారు. స్వానుభవంతో చెబుతున్న సత్యమిది.

అన్నీ వుండి కొందరికి జీవితం వడ్డించిన విస్తరిగా వుండవచ్చు. అలాగని "నాకేమిటి? నాకెవరు కావాలి?" అని ఎప్పుడూ విర్ర వీగకూడదు. "ఏ నిమిషానికి, ఏమి జరుగునో, ఎవరూహించెదర"ని పెద్దలు ఏనాడో చెప్పారు కాబట్టి, ఈ జీవిత చక్రంలో - ఎవరితో, ఏ క్షణంలో, ఎలాటి అవసరం వస్తుందో, ఎవరి ఋణం ఎవరికి వుంటుందో ఎవరు చెప్పగలరు? మనకి, సాటి వారి అవసరం, ఒక్క బాధల్లోనే, తీరని దుఃఖాల్లోనే కాదు, అలవికాని ఆనందాన్ని పంచుకోవాలన్నా కావాలి. మరొకరితో పంచుకొన్నప్పుడే కదా మన ఆనందం రెట్టింపయ్యేది.

ఒక మంచి పని జరగాలన్నా, ఓ బాధని పంచుకొని గుండెని తేలిక చేసుకోవాలన్నా, మన ఆనందాతిరేకాన్ని పెంచుకోవాలన్నా - "మనసున మనసై, మంచి మనీషులై, మన మిత్రులై" మసలే వారే కదా మన తోడూ, నీడ. కొంతమంది, "నన్నంటుకోకు నామాలకాకి" అని -అంటకు, ముట్టకు- లాగా దూరదూరంగా మసలుతుంటారు. అలాంటి వారిని చూస్తే చాలా బాధ, కోపం కలుగుతాయి. సాటి వారు బాధల్లో, అవసరాల్లో వున్నారని తెలిసికూడా -మనకెందుకులే- అన్నట్లు వుంటారు. ఎటు తిరిగి, ఏం వస్తుందో అని నిమ్మకు నీరెత్తినట్లు వుంటూంటారు. అది చాలా తప్పనిపిస్తుంది. అన్ని బాధలలో, అన్ని అవసరాలలో, ఒక్క మంచి మాట కోసమూ, ఒక్క ఓదార్పుకోసమే కదా మనసు ఆరాటపడేది. కానీ ఖర్చు లేని సహాయం మాట సాయం కాదా? అది కూడా చేయలేని నిరుపేదలమా?

ఒక ఆలోచనను ఆచరణలో పెట్టాలన్నా, ఒక ఉన్నత ఆశయాన్ని సాధించుకోవాలన్నా, అనవసర ఆవేశాలను అదుపులో వుంచుకోవాలన్నా, "నేనున్నా"నని వెన్ను తట్టి నిండుగా పలికే ఆత్మీయులే తోడుంటే, అర్థం చేసుకొని "చేయూత నిచ్చే మనసే" నీడగా వుంటే, మనకన్నా అదృష్టవంతులింకెవ్వరు?

తెలుగు వాణి సంక్రాంతి ప్రత్యేక సంచిక *జనవరి 2003*

"నవ్వినా, ఏడ్చినా కన్నీళ్ళే వస్తాయి", అలా మనతో అవసరానికి -కంటి నిండా నీరు- నింపుకొనే వారున్నంత కాలం మన కన్నా భాగ్య వంతులింకెవరూ వుండరు. అంతకన్నా స్వర్గతుల్యమైన జీవితం మరొకటి లేదు. ఇంత గొప్ప, నిత్య నూతనమైన భావాన్ని, జీవిత సత్యాన్నీ, కొన్ని దశాబ్దాల క్రిందటనే చక్కని సినిమా పాట ద్వారా మనకందించిన మహా మనీషులకీ, నిరంతర స్నేహ భావంతో ఎద లోపలి అంచులని స్పృశిస్తూ, క్రొత్త జీవితాలను సృజించే ఎందరో మంచి మిత్రులకీ వందనాలు, వంద వందనాలు..

అంతః కరణ

- రమణి విష్ణుభొట్ల

భాష కందని భావంలా
కుంచెకందని వర్ణంలా
ఉలికి అందని శిల్పంలా
కదిలేవు నీవు, నామది మెదిలేవు నీవు!

మురళికందని లీనంలా
స్వరముకందని గానంలా
పదముకందని నాట్యంలా,
కదిలేవు నీవు, నామది మెదిలేవు నీవు!

మనసుకందని మమతలా
చూపుకందని రూపులా
స్పర్శకందని సొంపులా
కదిలేవు నీవు, నామది మెదిలేవు నీవు!

ఏక వర్ణాక్షర శ్లోకము

- జెజ్జాల కృష్ణ మోహన రావు

సంస్కృత వాఙ్మయములో చాల కవులను, పండితులను తికమకలు పెట్టించిన ఒక శ్లోకమును పరిచయము చేయుచున్నాను. ఇది ఒక ఏక వర్ణాక్షర శ్లోకము. పద్య మంతా ఒకే అక్షరముతో (హల్లు మఱియు అచ్చు) నిండినది. ఆ అక్షరము భా అను అక్షరము. ఇది ఏడు అక్షరములు కలిగిన ఉష్ణిక్ ఛందమునకు చెందినది.

భా భా భా భా భా భా భా భా
భా భా భా భా భా భా భా భా
భా భా భా భా భా భా భా భా
భా భా భా భా భా భా భా భా

ఇది శ్రీ మద్వాచార్యులు వ్రాసిన 81 శ్లోకములు గల యమక భారతములో 77వ శ్లోకము. యమకములో ఒక అక్షరసముదాయమునకు వివిధమైన అర్థములు ఉండును. నాకు నచ్చిన ఒక ఉదాహరణ-

"అతడు -మాధవుడా-? అత-డుమాధవుడా- ??"

(మాధవుడు అంటే, మా-ధవుడు, లక్ష్మి దేవి భర్త, విష్ణువు ఉమా ధవుడు అంటే, ఉమా-ధవుడు, పార్వతీ దేవి భర్త, శివుడు)

చేమకూర వేంకటకవి యొక్క విజయ విలాసములో ఇట్టివి పెక్కు లున్నవి. పై శ్లోకమునకు అర్థము నాలాటి వానికి తెలియదు. విమర్శకుల యొక్క వ్యాఖ్యానమును క్రింద ఇచ్చుచున్నాను.

The complete yamaka bhaarata with English translation may be found at:

http://madhva.org/vms_mi/htm/Yamakabharatha_0.htm (1 - 29)
http://madhva.org/vms_mi/htm/Yamakabharatha_1.htm (30 - 67)
http://madhva.org/vms_mi/htm/Yamakabharatha_2.htm (68 - 81)

The 77th verse would surely defeat any lay person's attempt at a translation, and even most scholars would be hard put to justify it in terms of known rules of syntax and semantics.

Sri Narahari Tiirtha explains it as follows:
దీప్తౌ జ్ఞానే భ ఆధారే భ ఔదార్య ఏవ చ సంధానే భ ఉపాదానే నికటత్వే చ కథ్యతే భ సేవ్యత్వే చ విద్వద్భిరూరీకరణ ఏవ చ సంపూర్ణతతిభావే భా నానాభావే చ కథ్యతే వైలక్షణ్యే తథా ఆధిక్యే స్వాతంత్ర్యే భ ఉదీర్యతే భ ఆనందే భ సంపూర్ణతతవాదే చ కథ్యతే పూజ్యభావే భ విస్తారే భ వినాశన ఈర్యతే స్వామిత్వే నిశ్చలే భావే ఉగ్రే చ ఉద్గాన్ ఏవ చ సమ్మోహనే అథ సంచారే భ విదారణ ఈర్యతే ఆలోచనే భ సౌందర్య ఇతి సర్వవిదారితం

Therefore, based on the illustrious commentator's expatiation, the eight-and-twenty uses of bhaa mean as follows:

1. భా దీప్తౌ – భా is for effulgence
2. భా జ్ఞానే – భా is for knowledge
3. భా ఆధారభావే – భా is for supportiveness
4. భా ఔదార్యే – భా is for generosity
5. భా సంధానే – భా is for determination
6. భా ఉపాదానే – భా is for giving
7. భా నికటభావే – భా is for closeness
8. భా సేవ్యత్వే – భా is for servability
9. భా ఊరీకరణే – భా is for bringing others to submission
10. భా సంతతిభావే – భా is for unlimited qualities
11. భా నానాభావే – భా is for multi-facetedness
12. భా వైలక్షణ్యే – భా is for extreme difference
13. భా ఆధిక్యే – భా is for superiority
14. భా స్వాతంత్ర్యే – భా is for independence
15. భా ఆనందే – భా is for joyfulness
16. భా సంతతవచనే – భా is for being uncontradicted
17. భా పూజ్యభావే – భా is for worshippability
18. భా విస్తారే – భా is for extensiveness
19. భా వినాశనే – భా is for destructiveness
20. భా స్వామిభావే – భా is for Lordship
21. భా నిశ్చలభావే – భా is for unchangingness
22. భా ఉగ్రభావే – భా is for ferocity
23. భా ఉద్గాతే – భా is for being the cause/object of sacrifices
24. భా సమ్మోహనే – భా is for causation of delusion
25. భా సంచారే – భా is for mobility
26. భా విదారణే – భా is for killing
27. భా ఆలోచనే – భా is for being the object/cause of thought
28. భా సుందరభావే – భా is for beauty

కొందరు 28 భా లకు బదులు 32 ఉందంటారు. అటులైన ఛందస్సు విద్యున్మాల అగును. ఈ అతి విచిత్రమైన శ్లోకమును చదివి, ఆనందించండి.

చెప్పుకోండి చూద్దాం ?

సీతాలక్ష్మి తూపూరి

1) 8 అక్షరములు గల "సిటీ"

క్రింద, ఇచ్చిన క్రమంలో అక్షరములు కలిపితే వచ్చే అర్థములివ్వబడ్డాయి.

1-2-8 ఏనుగు
5-6 ఆభరణము
2-1-8 ప్రపంచము
3-4 భర్త
2-5-8 ప్రజలు
2-3-8 ధ్యానము
3-1 కక్ష
3-7-8 పైలోలాలకు చెందినది

2) 9 అక్షరములు గల కావ్యము

క్రింద, ఇచ్చిన క్రమంలో అక్షరములు కలిపితే వచ్చే అర్థములివ్వబడ్డాయి.

6-7-8-9 దొంగిలించుట
7-8-9 యుద్ధము
4-5-9 విరహము వలన వచ్చేది
1-2-3-4-9 దేవలోక పుష్పము
3-9 రోజులో ఒక భాగము
1-5-9 పుణ్యము కానిది
5-8-9 తాకట్టు
4-3 క్రొత్తది
6-2 విష్ణువు పేరు

ఆధునిక కాలంలో పద్య రచన

- రామ్

"పద్యరచన" అనగానే "ఛందస్సు" జ్ఞాపకం వస్తుంది. యతి, ప్రాసల సంశోభితమై, మాత్రాబద్ధంగా తాళ, లయ, గతులతో విరాజిల్లేదే పద్యం. "పలుకు" పదికాలాలు పదిలంగా ఉండాలంటే అది పద్యం వల్లనే సాధ్యం. ఒక్క పదం ఎక్కువైనా, మరొక అక్షరం తక్కువైనా, అందచందాలు కోల్పోవడమే కాదు, అర్థమే మారిపోతుంది పద్యాలలో. సంధులూ, సమాసాలూ, వర్ణనలూ, అలంకారాలూ - భాషా సౌందర్యంతో బాటుగా, అసలు వ్యాకరణ విద్యా ప్రదర్శనకి ఆలవాలమైనదీ పద్యం. భావలాలిత్యానికీ, భాషా గాంభీర్యానికీ మచ్చుతునక పద్యం. అందుకే భావ ప్రకటనకి తగిన భాష, వృత్తాలూ ఛందస్సులో నిర్దేశింప బడ్డాయి. కందం రాసిన వాడే కవి - అని కదా నానుడి. పూర్వకాలంలో పద్య రచన శోభిల్లినంతగా నేడు పరివ్యాప్తి కావడం లేదు. దీనికి ఎన్నో కారణాలుండవచ్చు. నాకు తట్టినవి కొన్ని ఇవి -

1. పద్యం చదివే శ్రద్ధా, ఆసక్తీ పాఠకులలో సన్నగిల్లడం
2. కవులూ కవయిత్రులూ పద్యం కన్నా - యితర ప్రక్రియలకు ప్రాధాన్యతనివ్వడం
3. వచనాన్నీ, నిర్వచనాన్నీ, వాదాన్నీ, నినాదాన్నీ విజృంభించి ఉపయోగిస్తూ, వాక్యాలను, ఎక్కడకక్కడ విరగ్గొట్టి, పదాలుగా, పద్యాలుగా, పద్య పాదాలుగా చలామణీ చెయ్యడం
4. పద్య రచన చేసే వారనేకులు తమ వస్తువును భక్తి, శృంగారం మొదలైన సాంప్రదాయిక విషయాలకే పరిమితం చెయ్యడం
5. రచయితలలో, రచయిత్రులలో తమ తమ సామర్థ్యానికి మెరుగు పెడదామన్న తాపత్రయం తగ్గిపోయి, సాధించిన దానితో సంతృప్తిపడే మనస్తత్వం ప్రబలి పోవడం. వివిధ ప్రలోభలకు లోబడి, తను చేయ గలిగిన దానికన్నా, వ్రాయ గలిగిన దానికన్నా తక్కువ వన్నె రచనలను అందించే రచయితా రచయిత్రులు తమ్ము తాము మోసగించుకోవడమే కాదు, నిజంగా కళామతల్లికే తీరని ద్రోహం చేస్తున్నారని నా అభిప్రాయం.
6. ఘాటైన విమర్శకులు (ముందు మంచి పాఠకులై వుండాలి) కనుమరుగైపోవడం
7. నాణ్యతా ప్రమాణాలు కరువైపోవడం - నేడు చాలా మంది ఎవరి పుస్తకాలు వాళ్ళు ప్రచురించుకొంటున్నారు, అటు మంచి రచనలను ప్రచురించే ప్రచురణాలయాలూ (వావిళ్ళ), పత్రికలూ సరైన పోషణ లేక మూతబడిపోతున్నాయి

చిత్ర కవిత్వం, గర్భ కవిత్వం, బంధ కవిత్వం, ఆశు కవిత్వం, అవధానం మొదలైన అనేకానేక సాహిత్య ప్రక్రియలూ, కావ్యారవిందాల మకరందాలూ, ఇతిహాస పురాణేతి గ్రంథాల సొగసులూ - అన్నిటా పద్య స్వరూపం తన విశ్వరూపాన్ని ప్రదర్శిస్తూ వచ్చింది. తిరుపతి వేంకట కవులు, విశ్వనాథ, కరుణశ్రీ జంధ్యాల పాపయ్య శాస్త్రి, జాషువా, శ్రీశ్రీ, ఆరుద్ర మొదలైన వారెందరో పద్య రచన లోని ఒడుపులనూ, నానార్థ సంయోజితత్వాన్నీ తెలియజేస్తూ, అనేక పద్యరాజాలను ఆధునిక కాలానికి అందించారు. సులభశైలిలో రచించిన శతక పద్యాలూ, చాటు పద్యాలూ ఎంతగా ప్రజాదరణ పొందాయో మనకందరికీ తెలిసిన విషయమే. వాటిలో ఆధునిక వస్తువుని ఉపయోగించుకొంటూ లలితమైన పదాలతో, సామాన్యునికి కూడా అర్థమయ్యేలా పద్య రచన చేయడం జరిగింది. అయితే, నేటి పద్య రచన మాత్రం చాలా వరకూ శతకాలకూ, చాటువులకూ మాత్రమే పరిమితమై పోతోంది. అవధానం వంటి ప్రక్రియలు పద్యాలకు పూర్వ శోభను తెచ్చిపెట్టే ప్రయత్నం చేస్తున్నప్పటికీ, వైవిధ్యం గల బహు కవితా వస్తువులను, పెక్కు భావాలనూ (ఆధునిక విషయాలతో సహా) పద్యాల ద్వారా వ్యక్త పరచడం దాదాపు అంతరించిపోతోంది. ఏ పత్రికలోని కవిత్వ విభాగం చూసినా పద్యాలు అంతకంతకూ అరుదైపోతున్నాయి. ఆధునిక భావ వ్యక్తీకరణకీ-పద్యానికీ అంత దూరమా అని ఆలోచించినప్పుడు, పట్టు వుండాలే కానీ, పద్యరచన కష్టం కాదనే విషయమూ, వాక్య నిర్మాణంపై శ్రద్ధ చూపాలే కానీ, ఆధునిక భావాలను పద్యాలలో వ్యక్త పరచడం సంక్లిష్టం కాదనే విషయమూ తేటతెల్లమవుతాయి.

నైపుణ్యం కల కుమ్మరి చేతిలో మన్ను వలె, భావం, భాష అభివ్యక్తీకరించే తీరును బట్టి పద్యం, పాట, కథ, నాటిక, నవల వంటి, ఏ మూసలోకైనా

తెలుగు వాణి సంక్రాంతి ప్రత్యేక సంచిక జనవరి 2003

ఇట్టే వొదిగి పోతాయి. ఉదాహరణగా, "వినాయక చవితి కథ"ను చిన్న చిన్న మాటలతో పద్యరూపంలో వివరించే ప్రయత్నం –

శ్రీ వరసిద్ధి వినాయక పద్యమాల

శ్రీ గణనాథుని చరితము
వాగర్థములందగింప వ్రాయగ నెంచీ
నాగోపవీతధారుని
యోగధ్యానంబుసల్పి యోచింతు మదిన్..

భక్తుల కోర్కెలు దీర్చగ
శక్తికి మించిన వరములొసంగే శివుడా
భక్తికి మెచ్చి గజాసుర
భుక్తంబై తనివి తీర్చి పొట్టను చేరెన్..

కైలాసంబున గిరిసుత
చాలా తనియించె భర్త జాడ తెలియకా
ఫాలాక్షుని రక్షించి
యేలాగునొ వెదకి తెచ్చి యిమ్మని అడిగెన్.

హరిగూడెను బ్రహ్మాదుల
సరినందే గంగిరెద్దు సాగెను మేళం
అరిజంపిరుపాయముతో
గిరిజాపతి రక్ష జేసి గీడును బాపి..

చెలువపు బాలుని జేసెను
అలవోకగ లోకమాత యభ్యంగనమున్
సలుపుచు కావలి యుంచెను
నలుగునకే వెలుగులద్ది నలువయె తానై..

శూలిని యడ్డెను బుడుతడు
బాలునికేమెరుక తండ్రి, పాశము కలదే?
కేలెత్తి శిరము దునిమెను
హాలాహలధారి హరుడు యాగ్రహమందీ..

నిజ సుతునే జంపితియని
సజలాత్మకుడై కపర్ది సాలోచనగా
గజముఖమును తగిలించెను
ద్విజుడయ్యె గజాననుండు దీవెనలందెన్.

ఎలుకను యేనుగు యెక్కెను
పలుకగ విడ్డూరము కద పార్వతి తనయుల్
చిలుకుచు ముద్దుల మాటలు
కులుకుల నెమలిని యమరెను కొమరుడనుజుడున్.

ఎన్నగ విఘ్నాధిపతిని
అన్నా తమ్ముళ్ళ మధ్యనయ్యెను పోటీ
మిన్నేరుల మునగకనే
పన్నగపతి సేవ జేయ ఫలితము దక్కెన్.

గిరిజాసుతు రూపమునే
పరిహాసము జేసె రేడు పార్వతి కినిసీ
సరి యాతని జూచిన దుర్
భర నిందలపాపములను బడ శపియించెన్.

వేడగ సురులకు జెప్పెను
పీడలు బాపెడు తెరవును బింబాధరుడున్
వేడిన గజముఖు (భాద్రపద శుద్ధ) చవితిని
మూడును కీడెల్ల జనులు ముక్తిని బొందన్.

తెలుగు వాణి సంక్రాంతి ప్రత్యేక సంచిక జనవరి 2003

గోపాలుడు నిందలబడె
తా-పాలను చంద్రు జూచి తస్కరుడయ్యెన్
తాపమణిచె భల్లూకుని
చేపట్టెను మణి రమణుల చెలువము మీరన్.

వెనకటికి యగ్ని పడతుక
మునికాంతల రూపు దాల్చి ముచ్చట దీర్చన్
మునిపత్నుల యపనిందలు
గణనాథుని పూజసేయ గ్రక్కున తొలగెన్.

శిరసాప్రణమిల్లిన యా
వరమూషిక వాహనుండు వాంఛితమిచ్చున్
కరములు జోడింపగనే
కరివదనుడు వరములిచ్చి కరుణను కురియున్.

గణపతి వృత్తాంతంబిటు
మునులకు సూతుండు జెప్పె మోక్షప్రదమౌ
వినుతించిన విఘ్నపతిని
జనులకు సుఖ సిద్ధి శాంతి జయములుకలుగున్.

వ్రాసెను సంస్కృతమందున
వ్యాసుండాశువుగ చెప్ప భారత చరితం
కాసిని ఉండ్రాళ్ళిచ్చిన
దోసిట విద్దెలను కురియు తోషము జెందీ..

వెనకయ్యకు మొక్కండీ
అనుకొన్నవి యన్ని జరుగు నా గణాపతియే
మనకున్న యాది దైవము
ఒనగూర్చును తా సకలము ఒట్టది సుమ్మీ..

పలుకజ్జికాయలప్పం
బులు వుండ్రాళ్ళారగింపు పూర్ణములన్నం
బులు యటుకులు బెల్లంబును
ఫలరసములు పాలు పెరుగు పంచామృతముల్.

ఇరువదినొకండు పత్రులు,
విరిబాలలు పేర్చి పాల వింటిని కూర్చి
హరుసుతునారాధించిన
గరికలకే మురిసి యిచ్చు ఘనఫలితంబుల్.

బాల వినాయకునీవిధి
వీలుగ కొలిచిన తదుపరి విని యా కథలన్
మేలగునక్షంతలు గొన
నీలాపపు నిందలుడుగు నిఖిల ప్రజకున్.

వరసిద్ధి వినాయకునీ
స్థిర చిత్తమునందు నిలిపి సేవించినచో
దరిజేరవు విఘ్నంబులు
సిరిసంపదలెన్నొ గలుగు శీఘ్రంబుగనే..

ఆసక్తీ, ఆవేశం మాత్రమే సమపాళ్ళలో కలిపి పద్య రచనలో ఓనమాలు దిద్దుకొంటున్న నాకే ఇంత సులభంగా వంటపడుతున్నప్పుడు, సమర్థులైన రచయితా రచయిత్రుల ద్వారా పద్యాలు పూర్వపు శోభనందుకొనే అవకాశం ఎంతైనా వుందని నా నమ్మకం. అందుకు నేటి సమాచార, సాంకేతిక యుగం (ఉదాహరణకు తెలుగు ఫాంట్లు, ఇంటర్నెట్ సాఫ్టు కాపీలు వగైరా..) బహుదా సహకరిస్తుందని నా విశ్వాసం.

ఇంతకు ముందెన్నడూ లేని ఇన్ని అవకాశాలను, సాంకేతిక సంపదనూ వినియోగపరచుకొని, పద్యాలు వ్రాసే ఉత్సాహం ఉన్న కవులూ మరియు రచయితలూ ముందుకు వస్తే, వారికి తగిన ఆదరణా, ప్రోత్సాహం అందివ్వడం, బాధ్యత గల పాఠకులుగా మన కర్తవ్యం.

అమెరికాలో తెలుగు వెలుగులు

తెలుగు వారు ప్రవాసంలో, ముఖ్యంగా అమెరికాలో జీవించడం మొదలుబెట్టి ఇప్పటికి దాదాపు మూడు తరాలు చూస్తున్నారు. ఇన్ని దశాబ్దాల మన ప్రవాస చరిత్రలో, వ్యక్తిగతంగానూ, సమిష్టిగానూ సాధించిన విజయాలనూ, అభివృద్ధినీ బేరీజు వేసుకోవాలంటే, మనలోనే వుంటూ, మనతోనే కాలం గడుపుతున్నప్పటికీ, మహోన్నతాశయాలతో, మన ఉనికిని, ఘనతనూ పది మందికీ చాటి చెప్పే ఉత్కృష్టమైన కార్యక్రమాలను చేపడుతూ, సామాజిక, సాంకేతిక, సాంస్కృతిక, ఆర్థిక, రాజకీయ రంగాలలో ముందడుగు వేస్తూ, ప్రవాసంలో తెలుగు జాతి కీర్తి పతాకాన్ని ఎగురవేస్తూ, కన్న వారికీ, మాతృ భూమికీ మంచి పేరు తెస్తూ, అకుంఠిత కార్య దీక్షతో, సేవా తత్పరతతో ఇతరులకి స్ఫూర్తిదాయకమవుతున్న కొందరు "తెలుగు వెలుగుల"ను మీకు పరిచయం చేయడమే, ఈ శీర్షిక యొక్క ఉద్దేశ్యం.

అట్టి వారి కబుర్లూ, విశేషాలు మనందరిలోనూ మరింత పట్టుదలనూ, జిజ్ఞాసనూ రేకెత్తించాలనీ, సమాజ శ్రేయస్సునుకోరే కార్య కలాపాలలో సర్వులూ పాలు పంచుకోవాలనీ కోరుకొంటున్నాను. మీకు తెలిసిన మరిందరు తెలుగు ప్రముఖుల వివరాలు, తెలుగు వారికి/తెలుగు నేలకి ఉపయోగపడే సత్కార్యక్రమాలను చేపట్టి, కొనసాగిస్తున్న వ్యక్తులు లేదా సంస్థల విశేషాలను ***austintelugu@yahoo.com*** కి తెలియ జేస్తే, మీ తెలుగు వాణి వారి కార్య కలాపాలపై వెలుగులు ప్రసరిస్తూ, వారిని ***"అమెరికాలో తెలుగు వెలుగులు"*** శీర్షిక క్రింద పది మందికీ పరిచయం చేసే ప్రయత్నం చేస్తుంది. – సం.

Dr. K.V. Rao – ప్రవాసంలో తెలుగు వారికి చేయూత, ఇండ్నెట్ డాట్ ఆర్గ్ అధినేత

Dr. K.V. Rao
26083 Edinborough Cir, Ste 101
Perrysburg, OH 43551, USA
Telephone: 419-873-0661
E-mail: kvrao@indnet.org

Positions Held

Assistant to Associate Professor, BGSU
President and Founder, India Network Foundation, USA
Chair, Advisory Committee on Asian Americans, Dept of Commerce, USA
Chair, Telugu Association of North Amer. Long Range Planning Com
President, Association of Indians in America, Ohio Chapter
Director, Demographics, Population and Society Research Center
Notestein Fellow, Princeton University
President, South Asian Sociologists
Member, Canadian Population Society
Member, Population Association of America
Member, National Association of Health Underwriters

Awards & Honors

Honoree, Friends of the University Libraries
Award for Excellence in Communication, TANA
Frank W. Notestein award, Princeton University
Gold Medal, International Institute for Population Sciences, India

Selected Publications

K.V. Rao. Asian Indians in the United States. In the Lai (Eds.) Asian and Pacific Islanders: New Trends. Published jointly by the Asian American Studies, UCLA, and Asian Week. 2003

K.V. Rao. Population and Development in India: Regional and Religious Issues. Proceedings of the International Conference on Population, Development and Environment, Birla Institute of Technology, Pilani, 2002

K.V. Rao. Immigration and Demographic Analysis – Paper presented at the Special Session of Asian American Advisory Committee, US Bureau of Census, Washington, DC. November 2001

K.V. Rao (Edited). Studies in Applied Demography: The 1998 International Conference on Applied and Business Demography, 1999

K. V. Rao. India Network: The First Case Study of a Virtual Community. Computer Communication, Vol. 20, Pp. 1527-153, 1998

K.V. Rao (Edited). Studies in Applied Demography: The 1996 International Conference on Applied and Business Demography, 1997

K.V. Rao and J. Wicks (Edited). Studies in Applied Demography: Proceedings of the 1994 International Conference on Applied and Business Demography, 1996.

Advanced Techniques of Population Analysis, The Plenum Series on Demographic Methods and Population Analysis, Plenum Press: New York. (co-author S. Halli).

1992 ప్రాంతంలో యూజ్‌నెట్‌గ్రూపులూ (soc.culture.indian.telugu etc.), వెబ్‌సైట్లు, బ్రౌజర్లూ, ఛాట్‌ఛానళ్ళూ వగైరా లేని కాలంలో, బౌలింగు గ్రీన్ విశ్వవిద్యాలయం నుండి ఈ-మెయిల్ డైజెస్ట్ ద్వారా ప్రవాసంలోని తెలుగు వారిని ఏకం చేసే మహత్కార్యం తలకెత్తుకొని, అనంతరం ఇండియా నెట్‌వర్క్‌ను స్థాపించి, సమాజ సేవా తత్పరతతో ప్రవాస భారతీయులకూ, అడపా తడపా వారిని కలుసుకోవడానికి విజిటింగు వీసాలపై వచ్చే బంధు మిత్రులకూ, మ్యారేజి బ్యూరో, బులెటిన్ బోర్డు, వీసా మరియు ఆరోగ్య భీమా మొదలైన విశిష్ఠమైన సేవలందిస్తున్నారు శ్రీ కే. వీ. రావు గారు.

The India Network constructed pacca schools in earthquake hit areas in more than 15 villages in Anjar district taking labor from Andhra since none of the local folks want to work! Similarly, several small and large projects have been undertaken by India Network including the construction of roads, Nitya Annnadanam at Tirumala, Arogya Varaprasadini project at TTD, Scholarships at Bapatla Engineering College, Helping poor children health and education projects in Tamil Nadu, among many others. The India Network is also helping thousands of visitors every year to obtain a very cost effective medical insurance when they visit the United States or Canada.

Dr. K.V.Rao also currently chairs the Asian American Advisory Committee to the US Census Bureau, Department of Commerce. In this capacity, he is pushing for creation of first name/surname list to enable Bureau to reallocate missing race information.

Hopefully, this will reduce the undercount problems. Also, India network are advocating to have the census forms printed in various Asian languages including some Indian language.

Vishaal Sapuram, Prodigy trained by a Prodigy..

(ఆస్టిన్ సంగీతాకాశాన ఉదయిస్తున్న రవి, స్వర ప్రపంచంలో "బాల మేథావి"గా పలువురి ప్రశంసలందుకొంటున్న చిరంజీవి)

Vishaal Sapuram, 12 years of age, is currently in the 7th grade at Cedar Park Middle School, Cedar Park, Texas. He exhibited his musical precocity at a very early age, and had his initial training from the age of 3, under Mrs. Karpagam Narayanan in Houston, U.S.A. At the age of 6, he came under the influence of the internationally renowned prodigy Chitravina N. Ravikiran and has made admirable progress thanks to his guru's tele-teaching scheme. Vishaal, at the age of 6, discovered a new raga (named Vishveshwarapriya by Guru Chitravina N. Ravikiran). As a 7 year old, he received the Best Vocalist Award in the prestigious Cleveland Thyagaraja Festival in 1998. At 8, he was one of the vocalists in the CD 'Ranganathaya Namaha' by Ravikiran's ensemble 'Vintage Virtuoso'.

బాలమేథావి(Child Prodigy)గా పుట్టడం అనేది ఎంత వరమో, అలా బ్రతుకు గరపడం అంత కష్టం కూడా. ముందుగా తన మేథోసంపత్తి, బుద్ధి కుశలత కేంద్రీకరింపబడ్డ విషయమేదో, అది గుర్తింప బడాలి. అర్థం చేసుకొని, మెరుగు పెట్టి, విద్యా ప్రదర్శనకు అవకాశాలను కలిగించే సరైన గురువు లభించాలి. అటుపై ఆ దిశగా కృషి జరగాలి. విజయం సాధించే పట్టుదలా, కార్యదీక్షా, అణకువా, వినయములతో బాటుగా ముఖ్యంగా కుటుంబ సభ్యుల సంపూర్ణ సహాయ సహకారాలు సమకూరి తీరాలి.

ఇవన్నీ కుదిరినా, చిన్న వయసులో సహజంగా, మనసు పరి పరి విధాల పరుగెడుతుంది. ఆ చిన్న, చిన్న ఆనందాలు తీర్చుకొంటూనే, అందరూ కలిసి, "సాధన"ను ఒక మహా యజ్ఞంగా కొనసాగించాలి. అట్టి బృహత్కార్యంలో మునిగి ఉన్న మన విశాల్, ఆతని గురువు ప్రఖ్యాత గోటు వాద్య కళాకారుడు శ్రీ రవి కిరణ్ మరియు విశాల్ తల్లిదండ్రులు అభినందనీయులు.

At the age of 9, after receiving the blessings of musical legends Shri. Semmangudi Srinivasa Iyer and Smt. D. K. Pattammal, he had his vocal arangetram (maiden appearance) in the Music Academy mini hall, Chennai, India, in August 2000 with top ranked accompanists Shri. Delhi Sunderrajan (Violin), Shri. K.V. Prasad (Mridangam), Shri. Purushottam (Kanjira), and Shri Venkatraman (Tambura). Vishaal's maiden appearance in the USA was on 9th March 2001, in Austin, Texas. His concert with Shri Narasimha Kikkeri (Violin), Shri. Poovalur Srinivasan (Mridangam) and Shri. Satish Pathakota (Kanjira) stunned the capacity crowd on that day.

During the December 2001 Music season, he performed three concerts in Chennai, India including concerts at Karthik Fine Arts and Hamsadhwani.

OPINIONS…

'Even by the strictest standards the concert came off high and this from a small boy would send anyone into ecstasy. The kutchery would remain etched in the minds and hearts of anyone present on that unique occasion…' — Trinity Mirror, Chennai.

'He has a great future...' — Semmangudi Srinivasa Iyer

'I have never seen or heard anything like this since I heard Ravikiran as a 2 year old prodigy…' — D K Pattammal

'Vishaal's music is a product of technology and Gurukula system' - Trinity Mirror, Chennai.

Vishaal lives in Austin, Texas and learns from his guru, Shri Chitravina Ravikiran who lives in Chennai, India through a variety of tools such as personal teaching when Vishaal visits India or when Ravikiran visits the U.S along with audio casettes, internet, and telephone. Other than Carnatic Music, Vishaal is a fan of 'Star Wars', and enjoys reading books, playing computer and video games, as well as playing with his 9 year old brother, Vaibhav, and his friends.

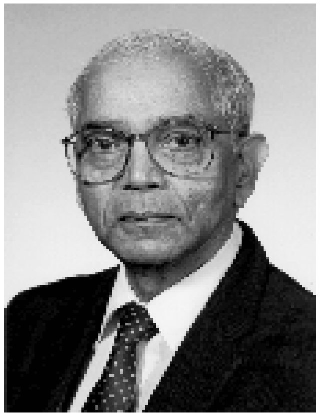

డాక్టర్ సీ. ఆర్. రావు - ప్రపంచ ప్రఖ్యాత గణిత శాస్త్రవేత్త

Calyampudi R. Rao

Professor of Statistics

Holder of the Eberly Family Chair of Statistics

Director, Center for Multivariate Analysis

Ph.D., Sc.D.: Cambridge University, 1948, 1965

Wilks Medalist. Former President of the Institute of Mathematical Statistics, International Statistical Institute, and the International Biometric Society. Fellow of the IMS, International Statistical Institute, American Statistical Association, Royal Society (UK), Royal Statistical Society, Indian National Science Academy, American Academy of Arts and Science, and numerous other societies. Rao's career was intimately linked with the Indian Statistical Institute, first as a Researcher, later as Professor and finally as its Director, eventually giving it an international eminence that is unparalleled in India. Today he occupies the prestigious Eberly chair in Statistics at the Penn State University.

తెలుగు వారు గర్వించ దగ్గ గణిత శాస్త్రవేత్త ప్రొఫెసర్‌రావు గారు. ఇండియన్‌స్టాటిస్టికల్‌ఇన్స్టిట్యూట్ పితామహుడే కాదు, మానవ జీవితాలలో గణిత, అర్థగణాంక శాస్త్ర ప్రభావాలను క్షుణ్ణంగా అధ్యయనం చేసిన మహానుభావుడాయన. ప్రవాసంలో వుండి, గణిత శాస్త్రాభివృద్ధికై తన

శాయశక్తులా కృషి చేస్తూ, తెలుగు కీర్తి పతాకాన్ని ప్రపంచపు నలు చెరగులా, సగర్వంగా ఎగురవేస్తున్నారీయన.

Rated one of the top ten scientists of modern India and a living legend in Statics, Professor C.R. Rao is considered as one of the five outstanding workers in the field of Mathematical Statistics. Several fundamental results and theorems now bear his name; e.g.. Cramar Rao inequality, Rao-Blackwell theorem, Fisher-Rao theorem, Scheffe-Lehmann-Rao theorem, Rao's score test, Rao's U test, Rao's Quadratic entropy, Rao's g-invess, Hamming-Rao bound etc. Rao has authored about 300 research papers and 13 books of which his "Lincan Statistical Inference and its application" is a classic one and is translated into five foreign languages and adopted in those countries.

Prof. Rao is the recipient of several honours and awards. Shanti Swarup Bhatnagar Award, Sir Guy Silver Medal, Meghnad Saha Medal, JC Bose Gold Medal, SS Willk's Medal and PC Mahalanobis Birth Century Gold Medal. He is the founder fellow of Third World Academy of Sciences and has the rare honour of being elected Fellow of three national scientific bodies - Indian national Academy of Sciences U.S.A. He has been honoured with three Fastschrift volumes on his 60th, 70th and 75th birthdays. His contributions to human genetics and physical anthropology can be traced to the multivariate methods he devised for analysis of the Bengal Anthropometric Survey, the recent generalised Genetic diversity measures and, to his two illustrious students Ranajit Chakraborty and D.C. Rao.

డాక్టర్ విజయలక్ష్మి అప్పారెడ్డి - ప్రఖ్యాత మనస్తత్వ శాస్త్ర నిపుణురాలు, అమెరికా అధ్యక్షుని సలహా సంఘు సభ్యురాలు

Dr. Vijayalakshmi Appareddy, Psychiatrist, Member, President's Committee on Mental Retardation

Dr. Appareddy is the third Indian American and also the first Indian American woman to be appointed to a presidential commission in the history of the United States. Dr. Appareddy was born in India and has been living in the United States since 1983. A naturalized U.S. citizen, Dr. Appareddy has been practicing medicine in Chattanooga, TN.

After completing her college degree from St. Francis College for Women, Hyderabad, India, Dr. Appareddy attended Osmania University Medical School, Hyderabad from which she graduated with high honors and several awards (four gold medals). She also had obstetrics and gynecology training from that university. She obtained a fellowship for child and adult training from Mount Sinai Medical School, New York, and completed her residency in Adult Psychiatry Training Program at Elmhurst General Hospital. She was also a Chief Fellow in the Child Psychiatry Fellowship Program at Mount Sinai Hospital. She received her Board Certification in General Psychiatry and also in Child and Adolescent Psychiatry.

మానసిక వైద్య శాస్త్రంలో విశేష ప్రతిభ కనపరచి, భారత ప్రధాన మంత్రి మరియు ఆంధ్ర రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రుల ప్రశంసలందుకొని, అమెరికా అధ్యక్షుని సలహా సంఘానికి ప్రతినిధిగా ఎన్నికైన మొదటి తెలుగు మహిళ ఈమె. "మీ కలలను వెంటాడండి, వాటిని నిజం చేసుకోండి" అంటూన్న డాక్టర్విజయలక్ష్మి, నేటి యువతకూ, భావి తరాలకూ కూడా ఆదర్శవంతురాలు.

Dr. Appareddy co-authored two textbooks, *The Siblings of the Psychiatrically Disordered Child* (John Wiley Publisher), and *Normal Sleep in Neonates and Children* (W.B. Saunders Company). She was a Clinical Assistant Professor of Psychiatry at Brown University Medical School, Providence, Rhode Island, and also the medical director of the residential unit of Columbia Valley Hospital, Chattanooga, TN.

Dr. Appareddy is Chairwoman of the Board of Trustees, American Association of Physicians of Indian Origin (AAPI), a

the premier ethnic medical constituency, with a mission to serve as a forum to facilitate and enable Indian American physicians to excel in patient care, teaching and research, and to pursue their aspirations in professional and community affairs. She is married to Ramesh Chowdappa Appareddy, a former IBM employee who owns his own IT business.

Dr. Appareddy was inspired by her father Dr. Balakrishna Reddy to become a doctor. She has been married for 21 years and her husband, Ramesh, is in computer business. She has two daughters, Mayuri age 17 and Nina age 9. Contact address: 6918 Shallowford Road, Suite 200, Chattanooga, TN 37421. E-mail: appareddy@ramtec.com

చివుకుల ఉపేంద్ర – అమెరికా చట్టసభలకి ఎన్నికైన మొదటి తెలుగు వ్యక్తి

Assemblyman
Upendra J. Chivukula (D)

District Office Address:
888 Easton Avenue, Somerset, NJ, 08873
AsmChivukula@njleg.org

BORN: October 8, 1950

EDUCATION: M.E.E., City College of NY (Electrical Engineering) B.E.E., College of Engineering, Madras, India (Electrical Engineering)

OCCUPATION: Electrical Engineer
PUBLIC SERVICE: Mayor Franklin Township 2000; Councilman 5th Ward, Franklin Township 1997-present; Deputy Mayor, Franklin Township 1998

LEGISLATIVE SERVICE: General Assembly 2002-present

COMMITTEES:
Commerce & Economic Development, Vice Chair
Environment & Solid Waste
Telecommunications & Utilities

ప్రవాసంలో తెలుగు వారు తమ ఉనికిని నిర్వచించుకొని, పదిమందిలో ఒక ఉన్నతమైన జాతిగా పేరు తెచ్చుకోవాలంటే, శాస్త్ర సాంకేతిక, వైద్య, వ్యాపార రంగాలకే పరిమితం కాకుండా, రాజకీయంగా కూడా అభివృద్ధి చెందవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. అమెరికన్అసెంబ్లీకి ఎన్నికైన మొదటి తెలుగు వ్యక్తి శ్రీ చివుకుల ఉపేంద్ర. ప్రస్తుతం, ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లోని నల్గొండ జిల్లాలోనూ, ఇతర తెలంగాణా ప్రాంతాలలోనూ విస్తరించి వున్న ఫ్లోరోసిస్‌వ్యాధిని అరికట్టి, బాధితులకు సరైన వైద్య సదుపాయాలు కల్పించి, ఆ వ్యాధిని పూర్తిగా నివారించే దిశగా, అందరికీ పరిశుభ్రమైన మంచినీటిని అందించే కార్యకలాపాలకు, ప్రవాసం నుండే చేయూతనందిస్తున్నారు.

Upendra Chivukula is a longtime resident of Franklin Township. He is married to Dayci Chivukula for 25 years. Together they have raised two lovely children, a son, Suraj and daughter, Damianty. Upendra is highly motivated "do it now" person whose determination and civil mindedness has benefited every community in which he has lived. His humility, sense of fairness and his loyalty to his ideas have won him the respect of leaders at all levels of government and private sector.

PROFESSIONAL
He is Director - Marketing at Sira Tech International, Inc., Somerset, NJ. Co-author of six books-- Supplier Quality Management, AT&T Corporate Quality Office including Practical Engineering Guides for Managing Risk, McGraw-Hill. Upendra has extensive technical and business experience working at AT&T Bell Laboratories where he implemented supplier management practices. He has helped organizations achieve higher productivity through workflow automation,

strategic technology management, activity-based costing and process management.

PUBLIC SERVICE

Franklin Township

Franklin Township 5th Ward Councilman, Franklin Township Mayor (2000), Franklin Township Franklin Township Deputy Mayor (1998), Franklin Township Democratic Party as Municipal Chair from 1993 to 1996. Franklin Township Community Foundation, Finance Oversight Committee, Traffic Management Committee, Fire Prevention Board, Emergency Life Support Delivery, Integrated Communications Committee, Emergency Management, Franklin Township Planning Board, Economic Development Committee, Community/Senior Center Steering Committee, Bicentennial Celebration Committee.

Somerset County and Middlesex County

Somerset County Democratic Committee as Executive Committee Member since 1992, Somerset County Affordable Housing Board of Trustees, Cultural and Historic Commission, Middlesex County Cultural and Historic Commission.

State of New Jersey

Governor Florio appointed him to be a Public Member, New Jersey State Board of Social Work Examiners, a regulatory body. He served on the board from 1994 to 1997, New Jersey state Cross-Acceptance Committee.

National

Member of Delegation to Democratic National Convention in 1996 and 2000.

Civic Activities

He is a Leadership New Jersey Fellow (1998), Past President of Franklin Township Lions Club and Zone 2 Chairman in District 16-D. He is National Committee Member of the Association of Indians in America, Past Secretary of NJ Chapter of Indian American Forum for Political Education and Past President of Asian American Political Coalition.

Upendra worked with Congressman Frank Pallone from the beginning of the formation of the India Caucus and Caucus on Indian Americans. The India Caucus has 170 members today and is one of the most powerful caucuses.

డాక్టర్ వేమూరి వేంకటేశ్వర రావు – ఆధునిక తెలుగు నిఘంటు నిర్మాత, రచయిత, కంప్యూటర్ శాస్త్రవేత్త, అధ్యాపకుడు, ఎకో ఫౌండేషన్ వ్యవస్థాపకుడు

Professor of Computer Science at University of California, Davis. Founder of ECO Foundation. Author of several books, scientific essays, telugu language essays etc. His favorite hobby has been to convey science to Telugus in Telugu. When he could not find proper words handy to express the above, he worked hard for several years collecting and creating them. Consequently, he recently published a well acclaimed Telugu-English and English-Telugu dictionary. He started Eco foundation as a non-profit association for preserving the nature, medicinal plants as well as for helping humanity through educational scholarships and other such projects.

List of Telugu Books Authored by Dr. Vemuri

- Vemuri, V. Collection of Science Fiction Short Stories, Illustrated by Bapu. Published by Vanguri Foundation of America, Houston, TX, 1997
  This collection contains science fiction short stories that already appeared in several periodicals such as Andhra Patrika, Andhra Prabha, Rachana, and Telugu Jyothi.
- Vemuri, V. English-to-Telugu and Telugu-English Dictionary and Thesaures for Journalists, Translators and Students.

తెలుగు వాణి సంక్రాంతి ప్రత్యేక సంచిక జనవరి 2003

This is a unique one-of-a-kind dictionary aimed at collecting one-word translations. The English-to-Telugu part contains about 13, 000 entries and the Telugu-English part contains about 11,000 entries. The book is about 400 pages long when printed on 8.5 x 11 size paper in two columns. When printed on two sides, it is compact, about one inch thick. At this time the cost of xeroxing, binding and mailing is about US$35.

- Vemuri, V. Souvenir of the Fifth North America Telugu Association (TANA) Conference (Editor)
  This book is a collection of photos, stories, essays written by Telugu people in the United States and elsewhere. This was released in conjunction witht the TANA Conference held in Long Beach in 1985.
- Vemuri, V. Rasagandhaya Rasayanam
  This is a popular science book on the chemistry of ordinary goods encountered in life. Topics covered include sugars, alcohol, vitamins, hydrocarbons, plastics, DDT, perfumes, etc.
- Vemuri, V. Jeeva Rahasyam
  This is a popular level explanation of the origin of life from inanimate matter.
- Vemuri, V. Computerlu This is a popular level explanation of how computers work.

ECO Foundation

Educate! Inspire and assist individuals and organizations of diverse cultural backgrounds to preserve native gene pools and other natural resources.
Collaborate! Promote awareness projects for building eco consciousness among communities and children in order to achieve an equitable and sustainable future.
Organize! Empower people for managing and solving their own problems and in supporting self-help initiatives

Following are the Foundation's Thrust Areas:

- Education and Research in conservation and sustainable rural development by leveraging Information Technology
- Collaboration with the community in capturing traditional knowledge, practices and grassroots innovation
- Organization of training materials, seminars, workshops, and field trips to improve eco awareness
- Establishing science resource centers, herbaria, botanical gardens, arboreta and nature preserves for the preservation of gene pools
- Cultivating medicinal plants for the development of life-saving drugs
- Organizing nature cure centers for research on herbal medicines
- Conducting science fairs and competitions
- Popularizing science via documentation and dissemination of information in local languages
- Promoting computer interactivity in local languages

Model Center for Science Resources
International Workshop at Hyderabad, February 3-4, 2000
LOTUS An Award for Excellence in Creative Computing
Botanical Garden at Dr. M. V. R. Memorial Pradhamika Pathasala, Gollaprolu
Mangrove Forest Preservation in Visakhapatnam Port area
Narayan Ashram at Koloshi Village, Maharashtra, India.
Sri Santi Ashram at Sankhavaram, East Godavary District, India.
Scholarships/Awards
Sir T. S. Venkatraman Memorial Scholarships
Smt. Sitaramamma and Sri Someswara Rao Vemuri Memorial Scholarships
Walter J. Karplus Memorial Scholarship
Dr. Meera M. Blattner Award
Smartifacts, LLC; Marina del Rey, CA, USA and Hyderabad, India.
The World Bank.
B. M. Birla Science Centre, Hyderabad, India.
Paper Coats
The Indian Community in the U. S.

తెలుగు వాణి సంక్రాంతి ప్రత్యేక సంచిక జనవరి 2003

Dr. Vemuri Venkateswara Rao is currently providing limited complimentary copies of his dictionary to those who contribute $29.95 or more towards ECO foundation. Please contact Prof. Vemuri at: rvemuri@ucdavis.edu vemuri@attbi.com

సిద్ధార్థ కాట్రగడ్డ - అమెరికాలో గుర్తింపు పొందిన ఆంగ్ల రచయిత, డార్క్‌రూమ్స్

I write poetry not
To confuse
Or give you something of use,
But to present to you my views
In multi-colored honest hues.
Tomorrow, there will be tellers
Better than me,
There will even be listerners
Better than thee,
But never will there a moment be
Than when it is in your heart,
let it free...
- Siddharth Katragadda

Birth Place: Bangalore, India

Background: Siddharth Katragadda is a Sofware Engineer by profession. He got is Bachelor's Degree from the Bangalore University in Mechanical Engineering. He came to the United States in 1995 to pursue his Masters Degree. He graduated from the University of Texas at Arilington in 1997 with a degree in Computer Science&Engineering. He currently works for Qualcomm Inc as a Telecom Software Engineer. He is the author of a Novel in Verse called "Dark Rooms" and an unpublished Novel.

Accomplishments:

Siddharth Katragadda was born in India. "Dark Rooms – A Novel in Verse" will be out from Publish America in September, 2002. His works have appeared in "A Generation Defining Itself", "Golden Thoughts", "America at the Millennium", "Sulekha", "Pigs&Poets" and several other anthologies. He is the winner of two Editor's Choice awards awarded by International Library of Poets.

Siddharth's first Novel is awaiting publication. It is the first book of a trilogy. An excerpt of this book, the first chapter, was published recently on Writer's Monthly. He intends to make both the Novel and Dark Rooms a part of separte trilogies - one a trilogy of Novels and the other a trilogy of verse collections. He lives with his wife in San Diego, California

"Candles:Oil on Canvas" Greeting Cards by SIDDHARTH KATRAGADDA
A booklet of 20 Greeting Cards of "Candles:Oil on Canvas"...
Religion:Oil on Canvas, Booklet of 20 Greeting Cards by SIDDHARTH KATRAGADDA
A collection of 20 Greeting Cards of "Religion:Oil on Canvas"...
"Obsession: Oil on Canvas" Greeting Cards by SIDDHARTH KATRAGADDA
A booklet of 20 greeting cards of "Obsession:Oil on Canvas"...

Dark Rooms : A Novel in Verse by SIDDHARTH KATRAGADDA

This book is a work of literary art. A person who enters this text will not exit the same person. - Terrie Relf, Writer's Monthly…

The opening stanza of Dark Rooms:

In the study, now dark and deserted
The rusted gramophone tip
Lay stuck to the last track
Of the record, the drum to the side,
Like the head of its proud master,
When death came to him,
One of those clear-blue summer
Afternoons in Hyderabad.

For more details of the book, please visit
http://darkrooms.latest-info.com/

సంజయ్ కడవేరు – ఏ.పీ.టీ.ఎల్.సి సంధాత,
ప్రవాస సాంకేతికతతో మాతృభూమి బంగరు భవితకు రూప శిల్పి

Sanjay Kadaveru, President, APTLC:

A graduate of IIT Madras and the Kellogg Business School at Northwestern University, Sanjay is currently working as a marketing strategy consultant for technology clients in Silicon Valley. He has worked extensively with Fortune 500 and pre-IPO companies in creating marketing strategies, developing strategic partnerships, and planning product launches. Sanjay is passionate about community building endeavors and has volunteered for many activities and organizations. In addition to his current involvement with APTLC, he is also active with the IIT Madras Alumni Association of North America, where he recently served as the Chairman of the Editorial Board of IIT Maanas, the national alumni magazine of IIT Madras. Born in Karimnagar, Andhra Pradesh, Sanjay has many fond memories of Hyderabad, the city he grew up in.

మాతృ దేశం అందించిన చక్కటి చదువూ, సంస్కారాలతో, మనమీనాడు ప్రవాసంలో సుఖాలననుభవిస్తూ, సాంకేతిక పరంగా ఘనవిజయాలను చవిచూస్తున్నాము. అక్కడ మన దేశంలో కొందరు దీనిని "బ్రెయిన్ డ్రైన్" గా అభివర్ణించినప్పటికీ, మంచి ఉత్సాహమూ, అభిరుచీ, ఆలోచనా ఉండి కూడా సరైన మాధ్యమం లేక మన మేధో సంపత్తినీ, సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్నీ, ఇక్కడి వనరులనీ, మాతృ దేశాభివృద్ధికై సమర్ధవంతంగా వినియోగించుకోలేక పోతున్నాము. అటువంటి పరిస్థితుల్లో, "రివర్స్ బ్రెయిన్ డ్రైన్" నినాదంతో ఉద్భవించింది ఈ A.P.T.L.C. అనతి కాలం లోనే, ఆంధ్ర దేశానికి సేవలందించడానికి ఉవ్విళ్ళూరే వేయి మందికి పైగా సాంకేతిక సైనికులను సమకూర్చుకొని, ఆంధ్ర రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి, ఎందరో అమెరికా సెనేటర్ల ప్రశంసలందుకొని, ఉన్నత ఆశయాలతో, వాటిని ప్రతిబింబించే ప్రాజెక్టులతో ముందుకుసాగిపోతోంది ఒక మహార్ణవంలా. అమెరికాలో – సిలికాన్‌వాలీ తరువాత, ఆస్టిన్, సాంకేతిక రంగంలో చాలా పేరెన్నిక గన్నది. మాతృభూమికి సేవలందించే విషయంలో మనకున్న కొద్దిపాటి సమయాన్నీ, పరిజ్ఞానాన్నీ వెచ్చిస్తే, సంఘటితంగా ఘన విజయాలను చవి చూసే అవకాశం చాలా వుంది. ఈ సంస్థలో సభ్యులు గా చేరండి. మాతృ భూమికి సాంకేతికంగా చేయూతనివ్వండి.

Andhra Pradesh Technology Leadership Council: Many individuals with ties to Andhra Pradesh have long wanted to see the state advance in the technology arena, and have been looking for ways to contribute their efforts and resources toward that goal. Although there are many organizations that strive to advance Andhra Pradesh, there has long been a need for a grass-roots organization that would take advantage of the IT-friendly environment and the favorable infrastructure in AP and coordinate between individuals, businesses, institutions and government entities to facilitate the joint application of resources, efforts and dedication to see the technological development through.

The Andhra Pradesh Technology Leadership Council was founded to fill the need for such a coordinated effort. The council brings together entrepreneurs, industry visionaries, professionals, policy makers, government leaders, scientists, academicians and accomplished individuals who are interested in the advancement of A.P. The Council serves as a platform for the worldwide technology and business community to promote AP's advancement, to introduce and fulfill programs for that purpose, to provide communication channels between the various entities, especially government, and to serve as a clearinghouse for education and business opportunities.

APTLC can make a difference due to the dedication of its members, who are passionate about the development of AP and are ready and eager to contribute toward its goals. Through our collaborative efforts directed by prominent leaders throughout the globe, we will be successful.

Mission - APTLC is a nonprofit organization that promotes entrepreneurship, policy development, business success, infrastructure investment, and excellence in education and innovation with the goal of social and economic advancement of the state of Andhra Pradesh through technology. The council brings together individuals who have diverse backgrounds, experiences and talents, are passionate about Andhra Pradesh, and are interested in leveraging their resources and dedication to help AP achieve technological growth.

Current Projects undertaken by APTLC:

1. **The AP Expatriate Network -** to provide a forum for expatriates from around the world to share their knowledge and skills with the people and institutions (business, educational, government, and non-profit) of Andhra Pradesh. *Help the project by:* Developing innovative ways of increasing the size of the network both in AP and around the world, Crafting and executing seed projects that exhibit the value of the network and Upgrading the technical capabilities of the network to improve ease of use.
2. **AP Vision 2020 Project** - Help realize Vision 2020 by Identifying and mobilizing thought leaders around the world in priority growth engine areas, Developing the agenda for the task force and Establishing forums for the task force to meaningfully interact with the AP-based task force and government
3. **Digital Equalizer Project -** APTLC to work with the American India Foundation to empower the underprivileged people of India with digital technologies, thereby increasing their economic potential and promoting global citizenship. Aims at accelerating social and economic change in India and focuses its grants primarily on Livelihood, and Education along with Rehabilitation, Health and Human Services. Currently, AIF has set up Digital Equalizer centers at 54 high schools that include a fully-equipped computer lab, internet service, and a lab trainer as well as content for high schools to integrate computer-based teaching into their curriculum. Help this project by Developing and executing fundraising strategies and Managing project implementation
4. **Project M – Mentoring College Students** to bridge this chasm between the benefactor and the beneficiary. Not only will students benefit from academic guidance and career counseling, they will also be provided access to journals and non-proprietary project materials. For mentors, there is the opportunity to develop leadership skills and the satisfaction of charting a potential success.
5. **Rural Internet Connectivity Project** to work with TeNeT, the Telecommuniations and Computer Networks group, headed by Padmashree Prof. Ashok Jhunjhunwala, in IIT Chennai. In this project, APTLC will adopt a district in Andhra Pradesh and provide internet services in rural areas using the Wireless in Local Loop technology developed by TeNeT.

Please visit http://www.aptlc.org for more details on these projects, activities of APTLC and to find out how to volunteer your time and efforts to join one of the fastest growing task forces to help our motherland through mobilizing technology and brainpower resources.

తెలుగు వాణి సంక్రాంతి ప్రత్యేక సంచిక జనవరి 2003